

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและ
อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน
อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

โดย
นางสาวปาริฉัตร พันธุ์ภักดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและ
อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน
อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

โดย
นางสาวปาริฉัตร พันธุ์รักดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

NEEDS FOR SOCIAL WELFARE SERVICES AMONG ELDERLY PERSONS
IN TAKRAM-EN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
THA MAKA DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

By

MISS Parichat PHANPHAKDEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Business Administration (MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
PROGRAM)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
โดย	ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี
สาขาวิชา	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา มหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ธนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภิญโญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภิญโญ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี ขุนทองจันทร์)

61602342 : หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ความต้องการ, สวัสดิการสังคม, ผู้สูงอายุ, ปัจจัยที่เอื้ออำนวย

นางสาว ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี: ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ

ปัญหาของสังคมผู้สูงอายุได้เกิดขึ้นทั่วทุกภูมิภาคและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศภาครัฐจะต้องมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการแสวงหาแนวทางและมาตรการในการรับมือกับปัญหาที่จะตามมาในด้านต่าง ๆ เมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาให้เกิดประสิทธิผลและยั่งยืนเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 360 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกัน (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุ และอาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 2) ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 3) ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ (Sig. = 0.003) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

61602342 : Major (MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION PROGRAM)

Keyword : needs, social welfare, the elderly, Ecosystems

MISS PARICHAT PHANPHAKDEE : NEEDS FOR SOCIAL WELFARE SERVICES AMONG ELDERLY PERSONS IN TAKRAM-EN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, THA MAKA DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TANINRAT RATTANAPONGPINYO, Ph.D.

Aging society issues have arisen in every region and are affecting the economics of the country. When Thailand becomes an aging society in the future, the government sector must have clear policies and plans in place to provide guidelines and procedures to deal with the issues that will arise in various fields. To properly handle the difficulties, all sectors of society must collaborate in order to discover effective and long-term solutions. Personal characteristics were the focus of this study. Contributing factor and the fundamental problems of the elderly that affect social welfare needs of the elderly who lived in Takram-en Subdistrict Administrative Organization, Tha Maka District, Kanchanaburi Province. The sample group used in this research were 360 elderly people who lived in Takram-en Subdistrict Administrative Organization, Tha Maka District, Kanchanaburi Province and using the questionnaire as a research tool. Processed with a ready-made statistical computer program. The analysis was performed using the frequency, percentage, mean, standard deviation. The mean test of the two independent sample groups (t-test), Analysis of Variance (ANOVA), and Multiple Linear Regression were found. Lived in Takram-en Subdistrict Administrative Organization, Tha Maka District, Kanchanaburi Province, with different ages and occupations, and had different welfare needs of the elderly. at the statistical significance level of 0.05 2) favorable factors government policy The role of the private sector Educational institutions and cooperation between agencies Affects social welfare needs of the elderly who lived in the Takram En Subdistrict Administrative Organization, Tha Maka District, Kanchanaburi Province. at the statistical significance level of 0.05 and 3) basic problems of the elderly. In terms of economic problems (Sig. = 0.003, affecting social welfare needs of the elderly who lived in the Takram-en Subdistrict Administrative Organization, Tamaka District, Kanchanaburi Province. at a level of statistical significance of 0.05

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัตต์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี ขุนทองจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้เสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงข้อบกพร่องและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ถึงประเด็นต่างๆ ในการศึกษาแหล่งในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขงานให้มีความสมบูรณ์ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชา จนผู้ศึกษามีความรู้นำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกต่างๆ จนการศึกษาสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ รวมทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน หัวหน้าสำนักปลัด พนักงานส่วนตำบลห้องสำนักปลัด และพนักงานส่วนตำบลทุกท่านที่สนับสนุนให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบถ้วน ตลอดจนผู้ใหญ่บ้าน และ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตำบลตะคร้ำเอนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือประสานงานในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดมา รวมไปถึงเพื่อนร่วมหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่น 11 ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือตลอดมา จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ปาริฉัตร พันธุ์ภักดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ที่มาและความสำคัญ.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
3. สมมติฐานการวิจัย.....	6
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	7
5. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	11
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	15
1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	15
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem).....	18
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ.....	20
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ.....	27
5. ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี.....	32
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43

1. ระเบียบวิธีวิจัย	43
2. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย	43
3. ขนาดตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง	44
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	47
6. แหล่งที่มาของข้อมูล	48
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการศึกษา	52
4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	53
4.2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	56
4.3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคม	62
4.4 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	67
4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
5.1 สรุปผลการวิจัย	86
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	90
5.3 ข้อเสนอแนะของการวิจัย	92
รายการอ้างอิง	96
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	101
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	113
ประวัติผู้เขียน	115

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	53
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	53
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	54
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	54
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	55
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือ ตนเองของผู้สูงอายุ	56
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ	56
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ด้านนโยบายของรัฐบาล.....	57
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ด้านบทบาทของเอกชน.....	59
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ด้านสถาบันการศึกษา	60
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน	61
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	62
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาสุขภาพ.....	62
ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหา สุขภาพ (ร่างกาย).....	63

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (จิตใจ).....	64
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาเศรษฐกิจ.....	66
ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสังคม.....	66
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	68
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา	68
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพอนามัย	70
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย.....	71
ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการมีงานทำและการมีรายได้	72
ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ	73
ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านกระบวนการยุติธรรม.....	75
ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป	76
ตารางที่ 4.27 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ	77
ตารางที่ 4.28 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ.....	77
ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ	78

ตารางที่ 4.30 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ	78
ตารางที่ 4.31 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
ตารางที่ 4.32 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ	79
ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการ ของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ.....	80
ตารางที่ 4.34 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	81
ตารางที่ 4.35 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของ ผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ.....	81
ตารางที่ 4.36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความ ต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	82
ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความ ต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	83
ตารางที่ 4.38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	84
ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	10
ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงสัญลักษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

จากรายงานสถิติของภาครัฐบาลพบว่า จำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) มีการคาดการณ์ว่า ในปี 2564 จะมีจำนวนผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 18.0 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ซึ่งถือได้ว่าประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) มากขึ้นเรื่อยๆ ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ (United Nation, 2015) ที่ว่า เมื่อประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นสัดส่วนระหว่างร้อยละ 10 -20 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าเป็นประเทศที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และหากมีสัดส่วนเกินร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ จะถือว่าเป็นประเทศนั้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ ประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นเนื่องจากจำนวนคนเกิดลดลงและคนมีอายุยืนยาวขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าทางการแพทย์และระบบสาธารณสุข ส่งผลให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปเป็นโครงสร้างแบบผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทำให้ต้องมีการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัด การปรับปรุงระบบเกษียณอายุราชการ การจัดสวัสดิการสังคมที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ การจัดการสร้างระบบและสร้างนโยบายเพื่อรองรับประชากรกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะรัฐจะต้องทำความเข้าใจโครงสร้างของประชากรที่กำลังเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะช่วยเหลือและตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้สูงอายุในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการเตรียมรับมือในการบริหารจัดการปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ปัจจัยส่วนบุคคล, ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ และปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) มีส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการของผู้สูงอายุ โดยปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันย่อมมีความต้องการสวัสดิการสังคมที่ต่างกันด้วย (นันทนา อยู่สบาย, 2557) การจัดสวัสดิการให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุควรพิจารณาสถานภาพของผู้สูงอายุและปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ (ทั้งร่างกายและจิตใจ) เมื่อร่างกายป่วยจิตใจก็ป่วยด้วย (กิตติวงศ์ สาสวด, 2560) สาเหตุสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพในผู้สูงอายุอาจเนื่องมาจากเมื่อมีอายุมากขึ้นระบบในร่างกายของผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลง และอวัยวะไม่สามารถทำงานได้อย่างปกติ ส่วนหนึ่งเกิดจากการเสื่อมถอยของอวัยวะต่าง ๆ เกิดความผิดปกติของระบบประสาทและ

สมอง ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของสมองและประสาทลดลง เกิดอาการหลงลืม จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตที่ต้องประสบกับความเจ็บป่วยบ่อยครั้ง จึงต้องได้รับการดูแลจากคนรอบข้าง ลูกหลาน เมื่อร่างกายป่วยจึงส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ มีความหงุดหงิดกังวลใจและเริ่มกลัวการถูกทอดทิ้ง จึงส่งผลให้สภาพจิตใจหดหู่ ซึ่งไปสอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกาย ที่ว่า สาเหตุสำคัญที่ผู้สูงอายุต้องการด้านร่างกายคือ ผู้สูงอายุต้องการศูนย์สุขภาพ และการดูแลตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ และเนื่องจากสภาพร่างกายของผู้สูงอายุนั้นเสื่อมถอยจึงไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่สามารถทำงานได้เหมือนเดิมทำให้รายได้ที่เคยมีลดลงแต่ค่าใช้จ่ายยังคงเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นจากการเสียค่ารักษาพยาบาลในยามเจ็บป่วย เมื่อเป็นเช่นนี้ สวัสดิการของรัฐ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ 600-1000 บาท จึงไม่เพียงพอต่อการยังชีพของผู้สูงอายุ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านเศรษฐกิจ คือผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการด้านรายได้และสวัสดิการสังคม ที่พบว่า (1) ผู้สูงอายุต้องการรายได้จากเบี้ยยังชีพที่รัฐบาลสนับสนุนรายเดือนที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตตามภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน (2) ผู้สูงอายุต้องการรายได้เสริมหลังจากเกษียณการทำงานแล้ว และ (3) ผู้สูงอายุต้องการให้ดูแลสวัสดิการด้านโภชนาการที่จำเป็น เมื่อมีรายได้ลดลงผู้สูงอายุเกิดความกังวล กลัวเป็นภาระของลูกหลาน จึงเกิดความไม่ภูมิใจในตนเอง เกิดอาการซึมเศร้า เหงา โดดเดี่ยว กลัวการเป็นภาระ ไม่อยากพบปะสังคม ทำให้ขาดปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคม อันเนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจ จึงเป็นปัญหาพื้นฐานด้านสังคมซึ่งสอดคล้องกับความต้องการด้านครอบครัวและสังคม พบว่า (1) ผู้สูงอายุต้องการกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้ลูกหลานรู้จักบุญคุณไม่ทอดทิ้งพ่อแม่ และให้ลูกหลานดูแลเอาใจใส่ตนอย่างใกล้ชิดทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (2) ผู้สูงอายุต้องการเข้าร่วมอยู่ในสังคมเพื่อลดภาวะเบื่อและเครียดจากความเหงา และ (3) ผู้สูงอายุต้องการทำประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับในฐานะผู้สูงอายุที่บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ผู้สูงอายุต้องการให้ลูกหลานดูแลเอาใจใส่ตนอย่างใกล้ชิด ต้องการเข้าร่วมอยู่ในสังคมเพื่อลดความเครียด อาจเนื่องมาจากภาวะทางจิตใจที่หดหู่ อันเป็นผลกระทบที่เกิดจากการที่ผู้สูงอายุต้องอยู่เพียงลำพังนาน ๆ ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้าและต้องการให้ลูกหลานตลอดจนสังคมหันมาสนใจตนเองให้มากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการแยกตัวเองออกจากสังคมอันนำไปสู่สภาพปัญหาด้านจิตใจตามมา (ณัฐจิตตา เทวาลิศสกุล, วณิภา ศิริวรสกุล และ ชัชสรณูรอดยิ้ม, 2559) ปัญหาพื้นฐานและความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเป็นเรื่องปกติที่ผู้สูงอายุจะเรียกร้องและต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ เมื่อผู้สูงอายุมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆจึงนำไปสู่การวางแผนนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ โดยเรียงลำดับตามความสำคัญได้ดังนี้ (1) ภาวะผู้นำ (2) ทรัพยากรนโยบาย (3) การบริหารจัดการ (4) ความต้องการของผู้สูงอายุ (5) ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าผลกระทบในด้านบวกคือการนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผู้สูงอายุไปปฏิบัติจะทำให้คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดีขึ้นทั้งทางสุขภาพร่างกายจิตใจและรายได้ (เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล, 2555) ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นปัจจัยเอื้ออำนวยที่ส่งเสริมสนับสนุน เกื้อกูลให้สามารถเกิดนโยบายเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาสวัสดิการสังคมให้ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดสวัสดิการสังคมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการศึกษาความสัมพันธ์เหล่านี้มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาคั้งนี้

ปัญหาของสังคมผู้สูงอายุได้เกิดขึ้นทั่วทุกภูมิภาคและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ภาครัฐจะต้องมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการแสวงหาแนวทางและมาตรการในการรับมือกับปัญหาที่จะตามมาในด้านต่าง ๆ เมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาให้เกิดประสิทธิผลและยั่งยืนเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2560) และเมื่ออัตราประชากรของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น รัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการต่างๆ ตามสิทธิที่ผู้สูงอายุควรได้รับ จากผลการสำรวจไม่ว่าจะเป็นการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและอื่นๆ พบว่าผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 80 มีเงินไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพในวัยหลังเกษียณ แหล่งรายได้ที่สำคัญของผู้สูงอายุคือ การเกื้อหนุนทางการเงินจากบุตร ซึ่งก็มีแนวโน้มลดลงด้วยเช่นกัน คือได้ลดลงจากร้อยละ 54.1 ของรายได้รวมในปี 2537 ลงเหลือเพียงร้อยละ 40.1 ในปี 2554 อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่เดิมประเทศไทยเป็นครอบครัวขยายที่อยู่ร่วมกัน อันประกอบด้วย รุ่นปู่/ย่า ตายาย บิดามารดา บุตรหลานที่มีการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจที่บิดามารดาเลี้ยงบุตร และเมื่อสูงวัยบุตรที่ทำงานก็เลี้ยงบิดามารดาสืบต่อกันมา ก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมปัจจุบันคือสังคมเมืองหรือสังคมสมัยใหม่ บางครั้งจึงมีการเรียกครอบครัวประเภทนี้ว่า ครอบครัวสมัยใหม่ หรือครอบครัวเดี่ยว เพราะครอบครัวมีขนาดเล็กลง อันประกอบด้วยแกนหลักของครอบครัว ซึ่งก็คือ บิดา มารดาและบุตร และมีการไปมาหาสู่พ่อแม่เป็นครั้งคราว ดังนั้นการหวังพึ่งพาทางการเงินจากลูกหลานจึงลดน้อยลง (อาภรณ์ ชีวะเกรียงไกร, 2560) ผู้สูงอายุจึงหวังพึ่งพาสวัสดิการสังคมจากรัฐบาลมากขึ้น เนื่องจากเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้สูงอายุควรได้รับ ผู้สูงอายุมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการช่วยเหลือเงินเบี้ยยังชีพ ด้านการช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านกองทุนผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา การศาสนาและข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ในปัจจุบันสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุนั้นมีหลายด้าน อาทิ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านการระบอบการยุติธรรม ด้านบริการทางสังคมทั่วไป ซึ่งด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อผู้สูงอายุ เพียงแต่ผู้สูงอายุแต่ละบุคคลก็จะมีความต้องการในแต่ละด้านที่แตกต่างกันไป ซึ่งหน่วยงานที่สามารถดูแลและกำหนด

แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างใกล้ชิดมากที่สุดก็คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระในการบริหารจากรัฐได้ในระดับหนึ่งตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560) ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รับผิดชอบดูแลและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้าและตรงตามความต้องการของสมาชิกในท้องถิ่น โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ได้ระบุเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับความคุ้มครองจากมาตรการของรัฐ เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้ความคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้อย่างสมศักดิ์ศรี ไว้ในมาตรา 27 เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนโดยมีหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่โดยตรง ซึ่งระบุไว้ใน หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1. มีการจัดการปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่ง การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นประกอบกับมาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรม สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในส่วนของรัฐบาลไทย ยังพบการดำเนินงานหลายด้านที่ต้องปรับปรุง อาทิ การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ การคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ และสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ทุกภาคส่วนจึงต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงาน กำหนดแนวทาง นโยบาย เป้าหมาย เตรียมความพร้อมในการรับมือและตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ได้ในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องดูแลรับผิดชอบประชากรทั้งสิ้น 13,944 คน จำนวนครัวเรือน 4,637 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี, 2563) และมีผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น 2,648 คน คิดเป็นร้อยละ 18.99 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะได้รับเบี้ยยังชีพก็ต่อเมื่อผู้สูงอายุมาลงทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพ หากไม่มาลงทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิ ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับเบี้ยยังชีพและเมื่อมาลงทะเบียนภายหลัง ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับเบี้ยยังชีพย้อนหลัง นอกจากนี้ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพทุกเดือนจะต้องมายืนยันสิทธิในเดือนกันยายนของทุกปี เพื่อที่จะได้รับสิทธิอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จำนวนผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ส่งผลกระทบต่อทางด้านสังคมเศรษฐกิจ รัฐจึงต้องรับภาระในเรื่องของการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้ง 7 ด้าน (พ.ร.บ. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัด

สวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550) คือ (1) การศึกษา (2) สุขภาพอนามัย (3) ที่อยู่อาศัย (4) การทำงานและการมีรายได้ (5) นันทนาการ (6) กระบวนการยุติธรรม (7) บริการทางสังคมทั่วไป

เมื่อพิจารณาในด้านการศึกษา ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน ขาดความรู้ที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังขาดความรู้ในการรับข้อมูลข่าวสาร ทำให้พลาดโอกาสในการรับสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุต่างๆ ด้านสุขภาพอนามัย ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ บางกรณีผู้สูงอายุเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่ต้องทำการรักษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้สูงอายุขาดการรักษาหรือไม่สามารถเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่องได้ ด้านที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนบางส่วนมีที่อยู่อาศัยที่ไม่แข็งแรงมั่นคงและไม่ปลอดภัยสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องการได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ด้านการทำงานและการมีรายได้ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร เมื่อสูงอายุขึ้นทำให้กำลังเสื่อมถอยไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปกติ หรือบางกรณีผู้สูงอายุเกษียณการทำงาน ทำให้ไม่มีรายได้ ด้านนันทนาการ เนื่องจากผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อาศัยอยู่แต่ที่บ้าน ทำให้ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับสังคม ไม่มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน จึงต้องการกิจกรรมนันทนาการเพื่อเข้าสังคม ด้านกระบวนการยุติธรรม ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนที่มีความต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุ ปัญหาด้านความรุนแรง หรือการล่วงละเมิดสิทธิผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ผู้สูงอายุควรได้รับการป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุตามกระบวนการยุติธรรม ด้านบริการทางสังคมทั่วไป ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน ต้องการได้รับการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนในเรื่องต่างๆ เพื่อช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขควรแก้ อดภาพ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุมีความสำคัญมาก โดยในระยะเวลาที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในด้านต่างๆ โดยรัฐบาลกำหนดให้จัดสวัสดิการให้ครบทุกด้านแต่ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน ไม่ได้ดำเนินการครบทุกด้าน ยกเว้นสวัสดิการเบี้ยยังชีพที่สามารถจัดให้ได้อย่างทั่วถึงตามความต้องการ ซึ่งในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี ยังขาดแคลนข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้สูงอายุและยังไม่มีการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมอย่างชัดเจน ดังนั้นการศึกษาในเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน

อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อเตรียมความพร้อมในการตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ว่ามีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ (1) การศึกษา (2) สุขภาพอนามัย (3) ที่อยู่อาศัย (4) การทำงานและการมีรายได้ (5) นันทนาการ (6) กระบวนการยุติธรรม (7) บริการทางสังคมทั่วไป อยู่ในระดับใด ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐรวมไปถึงหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนากฎแก้ไขปัญหาเพื่อจัดสวัสดิการสังคมได้ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุที่จะมีเพิ่มขึ้นสูงในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษา การจำแนกปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2.2 เพื่อศึกษา ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน

2.3 เพื่อศึกษา ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีต่างกัน

3.2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

3.3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล (2) แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) (3) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ (4) แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ (5) ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร การศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2,648 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1,155 คน เพศหญิง 1,493 คน ข้อมูล ณ เดือน มกราคม 2564 (องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี, 2564) โดยแบ่งจำนวนผู้สูงอายุแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

(1) หมู่ที่ 1 บ้านสำนักคร้อ	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 252 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 113 คน	เพศหญิง 139 คน
(2) หมู่ที่ 2 บ้านสำนักคร้อ	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 171 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 83 คน	เพศหญิง 88 คน
(3) หมู่ที่ 3 บ้านท่าสาร	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 202 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 76 คน	เพศหญิง 126 คน
(4) หมู่ที่ 4 บ้านเก้าหลัง	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 204 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 91 คน	เพศหญิง 113 คน
(5) หมู่ที่ 5 บ้านสนุ่น	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 199 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 85 คน	เพศหญิง 114 คน
(6) หมู่ที่ 6 บ้านตะคร้ำเอน	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 61 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 27 คน	เพศหญิง 34 คน

(7) หมู่ที่ 7 บ้านหนองตาเพ่ง	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 217 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 91 คน	เพศหญิง 126 คน
(8) หมู่ที่ 8 บ้านรางกระต่าย	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 166 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 76 คน	เพศหญิง 90 คน
(9) หมู่ที่ 9 บ้านหนองซี้แรด	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 211 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 109 คน	เพศหญิง 102 คน
(10) หมู่ที่ 10 บ้านหนองรี	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 108 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 42 คน	เพศหญิง 66 คน
(11) หมู่ที่ 12 บ้านห้วยท่าช้าง	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 141 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 59 คน	เพศหญิง 82 คน
(12) หมู่ที่ 13 บ้านหนองมะพลับ	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 208 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 89 คน	เพศหญิง 119 คน
(13) หมู่ที่ 14 บ้านสันติสุข	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 161 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 67 คน	เพศหญิง 94 คน
(14) หมู่ที่ 15 บ้านรวมใจพัฒนา	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 147 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 61 คน	เพศหญิง 86 คน
(15) หมู่ที่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์	จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 200 คน	แบ่งเป็นเพศชาย 86 คน	เพศหญิง 114 คน

โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973: 125) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นจำนวน 360 คน

4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมมีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ

4.3.2 ตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ประกอบด้วย นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

4.3.3 ตัวแปรด้านปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ปัญหาด้านสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านสังคม

4.3.4 ตัวแปรด้านความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย

- (1) การศึกษา (2) สุขภาพอนามัย (3) ที่อยู่อาศัย (4) การทำงานและการมีรายได้ (5) นันทนาการ
(6) กระบวนการยุติธรรม (7) บริการทางสังคมทั่วไป

4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้ระบุพื้นที่ในการเก็บข้อมูล คือ พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

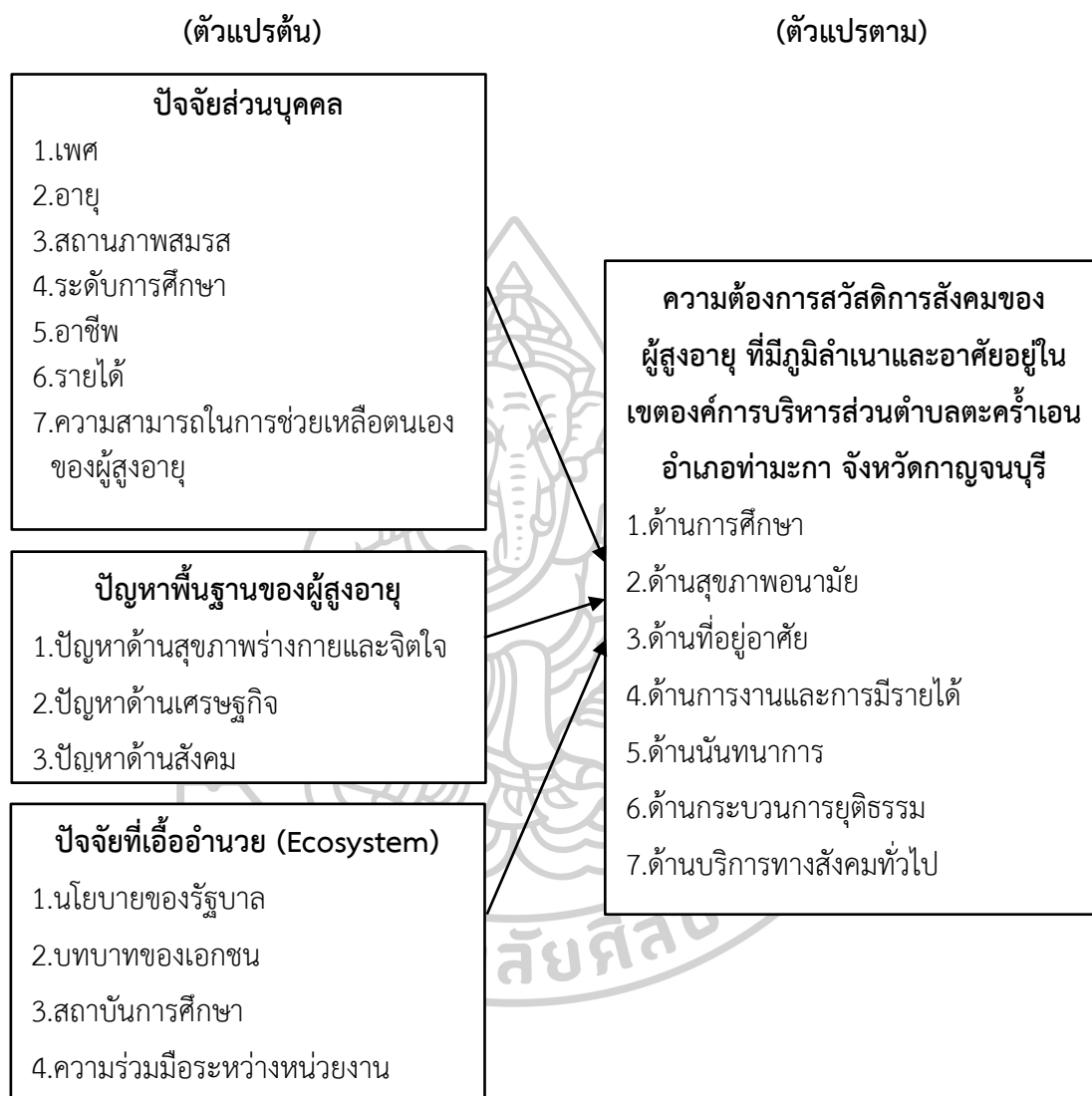
- (1) หมู่ที่ 1 บ้านสำนักคร้อ
- (2) หมู่ที่ 2 บ้านสำนักคร้อ
- (3) หมู่ที่ 3 บ้านท่าสาร
- (4) หมู่ที่ 4 บ้านเก่าหลัง
- (5) หมู่ที่ 5 บ้านสนุ่น
- (6) หมู่ที่ 6 บ้านตะคร้ำเอน
- (7) หมู่ที่ 7 บ้านหนองตาเพ็ง
- (8) หมู่ที่ 8 บ้านรางกระต่าย
- (9) หมู่ที่ 9 บ้านหนองขี้แรด
- (10) หมู่ที่ 10 บ้านหนองรี
- (11) หมู่ที่ 12 บ้านห้วยทำนัง
- (12) หมู่ที่ 13 บ้านหนองมะพลับ
- (13) หมู่ที่ 14 บ้านสันติสุข
- (14) หมู่ที่ 15 บ้านรวมใจพัฒนา
- (15) หมู่ที่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์

4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2563 – พฤศจิกายน 2564 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 11 เดือน

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรต่าง ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

6.1 ทำให้ทราบถึงการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาแผนนโยบายเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุต่อไป

6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสามารถนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนทำให้เข้าถึงระดับปัญหาและแก้ไขปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุได้อย่างตรงจุด

6.4 ทำให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่มากที่สุด

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

7.2 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

7.2.1 เพศ หมายถึง ประชาชนเพศชาย และประชาชนเพศหญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

7.2.2 อายุ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งแบ่งช่วงอายุ ทั้งหมด 3 ช่วงอายุ ดังนี้ (1) อายุ 60-69 ปี (2) อายุ 70-79 ปี (3) อายุ 80 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

7.2.3 สถานภาพสมรส หมายถึง การครองคู่ในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งได้ดังนี้ (1) โสด (2) สมรส (3) หม้าย (4) หย่าร้าง

7.2.4 การศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 4 ช่วง ดังนี้ (1) ประถมศึกษา (2) มัธยมศึกษา/ปวช. (3) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า (4) ไม่ได้รับการศึกษา

7.2.5 อาชีพ หมายถึง งานที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ แบ่งเป็น 5 อาชีพ ดังนี้ (1) รับจ้าง/อาชีพอิสระ (2) ค้าขาย (3) นายจ้าง/ผู้ประกอบการ (4) เกษตรกร (5) ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ

7.2.6 รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการประกอบอาชีพ รวมทั้งผลตอบแทนอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ แบ่งเป็น 4 ช่วง ดังนี้ (1) ต่ำกว่า 5,000 บาท (2) 5,001-15,000 บาท (3) 15,001-25,000 บาท (4) 25,000 บาทขึ้นไป

7.2.7 ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ หมายถึง ความสามารถในการดูแลตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการใช้ชีวิตประจำวัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (1) ช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) (2) ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) (3) ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง)

7.3 ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) หมายถึง องค์กร หน่วยงาน บุคคล สถาบันต่าง ๆ และสภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุมารวมกันเพื่อดำเนินกิจกรรม ออกนโยบาย ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาส มีความเกื้อหนุนต่อผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

7.3.1 นโยบายของรัฐบาล หมายถึง แนวทางกิจกรรม การกระทำ หรือการเลือกตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลได้ทำการตัดสินใจ และกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหาร หรือกระบวนการดำเนินงาน สำหรับผู้สูงอายุให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

7.3.2 บทบาทของเอกชน หมายถึง การที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม มีหน้าที่ที่จะช่วยเหลือ ส่งเสริม เอื้ออำนวย เกื้อกูลและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

7.3.3 สถาบันการศึกษา หมายถึง สถาบันสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับแบบแผนการขัดเกลา ถ่ายทอดวัฒนธรรม การให้ความรู้ ฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้สูงอายุ รวมไปถึงการเข้ามาให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุ สังคมในสถาบันการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัย กระทรวง ทบวง กรม ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.3.4 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มหรือหน่วยงานทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยมีความสามัคคีกัน เพื่องานสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์เดียวกันตามเวลาที่กำหนด

7.4 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ หมายถึง ข้อสงสัย ข้อขัดข้อง อุปสรรค หรือสิ่งที่จะต้องพิจารณาแก้ไขให้ลุล่วงของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

7.4.1 ปัญหาด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ หมายถึง สิ่งทีก่อให้เกิดความขัดข้องทางสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยความขัดข้องทางสุขภาพนั้นเกิดจากความเจ็บป่วย เป็นโรค และความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยปัญหาสุขภาพที่พบในผู้สูงอายุส่วนใหญ่ แบ่งเป็น ทางร่างกายและทางจิตใจ โดยทางร่างกาย หมายถึง เกิดความเจ็บป่วย มีโรคร้ายต่างๆเบียดเบียน เกิดความไม่สบายกาย มีความลำบากในการใช้ชีวิตประจำวัน ทางจิตใจ หมายถึง ผู้สูงอายุอาจไม่ได้รับความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ ทำให้รู้สึกว้าเหว่ อ้างว้าง และอาจจะมีควมวิตกกังวลต่างๆ เช่น กังวลว่าจะถูกลูกหลานและญาติพี่น้องทอดทิ้ง กังวลในเรื่องความตาย ผู้สูงอายุมักมีอาการเปลี่ยนแปลง เช่น เศร้า เฉยเมย เอาแต่ใจตนเอง ผู้สูงอายุบางคนก็ยังมีความต้องการความสุขทางโลกีย์ ซึ่งไม่เหมาะสมกับวัยของตนทำให้ได้รับความผิดหวัง ส่งผลทำให้เกิดความไม่สบายใจ จนเป็นปัญหาทางด้านสุขภาพ

7.4.2 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ดี มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพ หรืออาจไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ ไม่มีลูกหลานดูแลอุปการะเลี้ยงดู ทำให้ได้รับความยากลำบากในการดำรงชีวิตประจำวัน

7.4.3 ปัญหาด้านสังคม หมายถึง ผู้สูงอายุอาจจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม โดยเฉพาะผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับสูงผู้ซึ่งเคยมีอำนาจมาก เมื่อเกษียณอายุราชการ ตำแหน่งและอำนาจที่เคยมีก็หายไปจนเกิดความเสียดาย เยาวชนรุ่นใหม่หลายคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เห็นคนรุ่นเก่าล้ำสมัย พูดไม่รู้เรื่องและไม่มีประโยชน์ จนเกิดความไม่ภูมิใจในตนเอง จนทำให้ผู้สูงอายุไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม เก็บตัวเงียบ จึงเกิดเป็นปัญหา

7.5 ความต้องการ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีความปรารถนาอยากได้อะไรบางอย่างเป็นบางครั้งเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการเนื่องจากสภาพสังคมก็ได้

7.6 สวัสดิการสังคม หมายถึง บริการที่จัดโดยภาครัฐ และภาคเอกชนและประชาชนในรูปโครงการ กิจกรรม การคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเพื่อสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

7.7 ความต้องการสวัสดิการสังคม หมายถึง ความประสงค์ของผู้สูงอายุที่ต้องการให้มีระบบการจัดบริการสังคมที่จัดโดยภาครัฐและเอกชน อาจจะมาในรูปแบบการบริการ โครงการ กิจกรรม การคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ โดยการบริการดังกล่าวต้องตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุแต่ละด้านประกอบไปด้วย

7.7.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การให้บริการสวัสดิการในด้านการศึกษา การให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ ต้องการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มี

คุณภาพ การได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชน

7.7.2 ด้านสุขภาพอนามัย หมายถึง การให้บริการสวัสดิการด้านสุขภาพ อนามัยถือเป็นสิทธิของผู้สูงอายุที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

7.7.3 ด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การให้บริการสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ การให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหา ซ่อมแซม หรือปรับปรุงที่อยู่อาศัย รวมไปถึงการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชรา เพื่อให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม

7.7.4 ด้านการทำงานและการมีรายได้ หมายถึง การให้บริการสวัสดิการด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส รวมไปถึงการเข้าสังคมของผู้สูงอายุ โดยอาจจะเป็นการให้มีพัฒนา ทักษะในการประกอบอาชีพ การจัดหาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ

7.7.5 ด้านนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง ให้เกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเหนื่อยเมื่อยล้าทางร่างกาย จิตใจและสมอง ผ่อนคลายความตึงเครียด การทำให้ชีวิตสดชื่น ก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญาของบุคคล เช่น การสนับสนุนให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุในชุมชน ได้พบปะ สัมผัส การจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ การละเล่นต่างๆ การมีกิจกรรมในวันสำคัญ กิจกรรม ทางศาสนา

7.7.6 ด้านกระบวนการยุติธรรม หมายถึง วิธีดำเนินการให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และให้ความเป็นธรรมทางกฎหมายแก่ผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ การถูกละเมิดสิทธิของผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน ปัญหาความรุนแรง การกระทำทารุณร่างกาย จิตใจ และการทอดทิ้ง

7.7.7 ด้านบริการทางสังคมทั่วไป หมายถึง ภาครัฐจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานแก่ ผู้สูงอายุ และให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม ได้แก่ การสงเคราะห์การจัดการ ศพตามประเพณี การจัดช่องทางพิเศษเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุในสถานที่ต่างๆ การได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้ อย่างเหมาะสมรวดเร็ว

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะครี้ออน” ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีนักการศึกษา นักวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญเรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
5. ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะครี้ออน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า มีนักวิชาการ ได้อธิบายได้ดังนี้

ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ได้ให้ความหมายของลักษณะทางปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล อาทิ อายุ เพศ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งโดยทั่วไปแล้วใช้เป็นลักษณะพื้นฐานที่นักการตลาดมักจะนำมาพิจารณา สำหรับการแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Segmentation) โดยนำมาเชื่อมโยงกับความ ต้องการความชอบ และอัตราการซื้อสินค้าของผู้บริโภค

วรรณิภา สระศรี (2558) ได้ให้นิยามของ ลักษณะทางปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการระบุความแตกต่างที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันได้แก่ อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพครอบครัว

นันทนา อยู่สบาย (2557) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกันย่อมมีความต้องการสวัสดิการสังคมที่ต่างกันด้วย

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งนิยมใช้ในการแบ่งส่วนตลาดโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ สามารถแบ่งแยกความต้องการของผู้บริโภคได้ โดยดูจากเพศของผู้บริโภคเพื่อเป็นเกณฑ์ในตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคแต่ละเพศ ซึ่งผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกัน มักจะมีทัศนคติการรับรู้ และการตัดสินใจแตกต่างกัน

2. อายุ กลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมจะมีความต้องการในสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน ตามช่วงวัย

3. สถานภาพครอบครัว ซึ่งแบ่งลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ (1) การเข้าสู่ชีวิตสมรส (2) การแตกแยกของชีวิตสมรส ซึ่งอาจเกิดจากหลายกรณี คือ การตาย การแยกกันอยู่ การหย่าร้าง (3) การสมรสใหม่ โดยสถานภาพสมรสเป็นคุณลักษณะทางประชากรที่สำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ได้รวบรวมและแบ่งแยกประเภทของสถานภาพสมรส ดังนี้

3.1 โสด

3.2 สมรส

3.3 หม้ายและไม่สมรสใหม่

3.4 หย่าร้างและไม่สมรสใหม่

3.5 สมรสแต่แยกกันอยู่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

4. รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพ (Income Education and Occupation) รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด เนื่องจากระดับการศึกษามีผลต่ออาชีพ และอาชีพมีผลต่อรายได้ และรายได้ก็เป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อหรือไม่เลือกซื้อสินค้าหรือบริการ

สุมลพร ตะน่าน และ ปวีช เฉลิมวัฒน์ (2561) ได้กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ คุณสมบัติเฉพาะในแต่ละคนที่แตกต่างกัน คุณสมบัติเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารในการทำการสื่อสารอย่างไรก็ตามในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ กันนั้น จำนวนผู้รับสารก็มีผลการสื่อสาร ดังนั้น วิธีการที่ดีที่สุดในการวิเคราะห์ผู้รับสารที่ประกอบไปด้วยคนจำนวนมากก็คือการจำแนกผู้รับสารออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะประชากร ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการรับรู้ การตีความ และการเข้าใจในการสื่อสารทั้งสิ้น

1. เพศ (Sex) หญิงชายมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสรีระ ความถนัด สภาวะทางจิตใจ อารมณ์ จากงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาทั้งหลายได้ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติทั้งนี้ เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาท และกิจกรรมของเพศชายและเพศหญิงไว้แตกต่างกัน

2. อายุ (Age) อายุเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อพฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์ เนื่องจากอายุจะเป็นตัวกำหนดหรือเป็นสิ่งที่บ่งบอกเกี่ยวกับความมีประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ ของ

บุคคล ดังคำกล่าวที่ว่าผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน เกิดมาหลายฝน หรือเรียกคนที่มีประสบการณ์น้อยกว่าว่าเด็กเมื่อวานขึ้น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องบ่งชี้หรือแสดงความคิดความเชื่อ ลักษณะการโต้ตอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของบุคคล โดยทั่วไปเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ประสบการณ์สูงขึ้น ความฉลาดรอบคอบก็เพิ่มมากขึ้น วิธีคิดและสิ่งที่สนใจก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3. การศึกษา (Education) การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร การที่คนได้รับการศึกษาที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้สึนึกคิดอุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน คนทั่วไปมักจะสนใจหรือยึดแนวความคิดในแนวสาขาของตนเป็นสำคัญ และบุคคลมักมีลักษณะบางประการที่แสดงหรือบ่งชี้ถึงพื้นฐานการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เรียนมา เนื่องจากสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่อบรมกล่อมเกลาให้บุคคลมีบุคลิกภาพไปในทิศทางที่แตกต่างกัน ทางด้านครูผู้สอนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เรียนโดยการสอดแทรกความรู้สึนึกคิดของตัวเองให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นตัวกำหนดในกระบวนการเลือกสรรของผู้รับ

4. สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม (Socio-Economic Status) อันได้แก่ เชื้อชาติและชาติพันธุ์ถิ่นฐาน ภูมิลาเนา พื้นฐานของครอบครัวอาชีพ รายได้และฐานะทางการเงิน ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อผู้รับ ซึ่งในการวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสารสถานะภาพทางสังคมและเศรษฐกิจทำให้คนมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน มีประสบการณ์ที่ต่างกัน มีทัศนคติค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ ซึ่งคุณสมบัติเฉพาะในแต่ละคนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีความต้องการที่แตกต่างกันด้วย โดยผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล และนำมากำหนดเป็นคุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อนำมาวิเคราะห์ ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลาเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอนาทม จันทบุรี เพื่อสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลนี้ ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรต้นในกรอบแนวคิดการวิจัย และสร้างแบบสอบถามในงานวิจัย

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) หมายถึง องค์กร หน่วยงาน บุคคล สถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ร่วมดำเนินกิจกรรม ออกนโยบาย ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสซึ่งมีความเกื้อหนุนกันและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

Ecosystem หมายถึง ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่อาศัย ณ ที่ใดที่หนึ่ง ความสัมพันธ์มี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตและระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตด้วยกันเอง

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) พบว่ามีนักวิชาการ ได้อธิบายได้ดังนี้

JAMES (2005) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าระบบนิเวศทางธุรกิจ (Business Ecosystem) ว่าเป็นเรื่องของการเชื่อมโยงกันของห่วงโซ่ทางคุณค่า (Value Chain) แต่ละหน่วยในระบบธุรกิจนั้น ๆ ที่มีรูปแบบจำลองที่คล้ายคลึงระบบนิเวศทางธรรมชาติ องค์กรประกอบของระบบนิเวศทางธุรกิจที่ดี มักประกอบด้วย 1. ความหลากหลายที่เกื้อหนุนกัน 2. ความซับซ้อนที่ช่วยให้การขาดองค์ประกอบหนึ่ง ไม่ทำให้ส่วนที่เหลือมีปัญหา 3. ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรที่เกื้อหนุนระบบนิเวศนั้น ๆ และ 4. การแข่งขันที่ช่วยพัฒนาวิวัฒนาการของธุรกิจ ทั้งนี้ระบบธุรกิจที่อยู่รอดไม่ใช่บริษัทหรือองค์กรขนาดใหญ่ แต่เป็นบริษัทหรือองค์กรที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ สังคม ได้ทันต่อเวลาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ บริษัทหรือองค์กรที่ล้มเหลวส่วนมากมักพยายามเพียงเพิ่มประสิทธิภาพให้สินค้าและบริการให้สามารถตอบสนองลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

พิชิต ขจรเดชะ (2561) ได้ให้ความหมายของ Ecosystem ว่าเป็นระบบนิเวศที่สิ่งต่าง ๆ ในระบบมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน แต่ในทางธุรกิจ คำว่า Business Ecosystem มาจากการรวมกันของ Business คือ ธุรกิจ กับ Ecosystem คือระบบนิเวศ ระบบนิเวศทางธุรกิจ (Business Ecosystem) เป็นการรวมกลุ่มของธุรกิจ หน่วยงาน องค์กร บุคคล และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มารวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรม การพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มธุรกิจเดียวกันอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน มีการเชื่อมโยงกันของห่วงโซ่อุปทานของแต่ละกลุ่มธุรกิจ (Supply Chain) เพื่อร่วมมือ ช่วยเหลือ เกื้อหนุน การเสนอและออกกฎเกณฑ์ ส่งเสริม สนับสนุน ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันมากขึ้น การสร้างเครือข่ายของ ผู้ซื้อ ผู้จัดส่งวัตถุดิบ และผู้ผลิตและผู้ให้บริการต่าง ๆ การสร้างสิ่งแวดล้อมเชิงสังคมเศรษฐกิจ รวมทั้งกรอบการทำงานในด้านสถาบัน องค์กรและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เกื้อหนุนและสอดคล้องกับบริบทในการดำเนินธุรกิจ ธุรกิจและนวัตกรรมใหม่ ๆ ไม่สามารถที่จะเติบโตหรือพัฒนาได้ด้วยตนเอง องค์กรธุรกิจจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศทางธุรกิจหรือ business ecosystem ที่จะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่นวัตกรรมใหม่ ๆ

Ecosystem เกิดจากความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมโดยเป็นการศึกษาคุณภาพชีวิต หรือ การมีชีวิตที่ดีในผู้สูงอายุ (Lawton, 1985) และได้กล่าวว่า ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีต้อง ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญทั้งหมด 4 ด้าน คือ

1. การมีความผาสุกทางด้านจิตใจ หมายถึง โดยการทำบุคคลสามารถประเมินได้จาก ผลกระทบระดับความสุขที่ผู้สูงอายุได้รับจากประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา ความสำเร็จที่ได้ ตั้งเป้าหมายไว้บรรลุตามความต้องการ

2. ความสามารถในการแสดงพฤติกรรม หมายถึง การทำหน้าที่ของบุคคล และมีสุขภาพที่ดี การรับรู้ที่ถูกต้องมีพฤติกรรมทางสังคม

3. สิ่งแวดล้อมของบุคคล หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วย 5 ส่วน ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และที่อยู่อาศัย

4. การรับรู้คุณภาพชีวิต หมายถึง การที่บุคคลมีการประเมินตนเองเกี่ยวกับความผาสุก ทางด้านจิตใจ ความสามารถในการทำหน้าที่ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลดังที่ได้กล่าวมา ซึ่งหัวข้อวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุนั้นประกอบไปด้วย นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันของ การศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. นโยบายของรัฐบาล ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กร ควบคุมการประกอบวิชาชีพ และหน่วยงานอื่นของรัฐ เข้ามามีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุที่ให้ความ สำคัญในการพัฒนาผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ เพียงพอในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ เพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพ และโรคเรื้อรังต่าง ๆ การวางแผนการออมเพื่อวัยเกษียณ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและ ความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

2. บทบาทของเอกชน การขับเคลื่อนนโยบายการจ้างงานผู้สูงอายุ ควรครอบคลุม ประเด็นการส่งเสริมการจ้างงานในระบบทั้งภาครัฐและเอกชนและการขยายโอกาสด้านอาชีพของ ผู้สูงอายุนอกกรอบที่ต้องการทำงาน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบการบริหาร จัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้รับอิทธิพลทางตรงมาจากปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม อาจเกิดจาก ผู้ปฏิบัติหน้าที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสวัสดิการของผู้สูงอายุการได้รับความ ร่วมมือกับภาคเอกชน

3. สถาบันการศึกษา การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการ คุ่มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้นสถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้ามามี บทบาทในการให้ความรู้หรือการศึกษาแก่ผู้สูงอายุ เช่น การให้ความรู้ในรูปแบบของอาชีพ เช่น

การเกษตร ปศุสัตว์ จักสาน และดนตรีไทย เป็นต้น การให้บริการสวัสดิการในด้านการศึกษา การให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ การให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ การให้ความรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ รวมไปถึงการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับวัย

4. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การมีส่วนร่วมในกลุ่มผู้บริหาร สร้างเครือข่ายความร่วมมือแกนนำท้องถิ่น หรือหน่วยงานภาครัฐที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาพความเป็นอยู่ และการพึ่งพาตนเอง ดูแลผู้ที่จะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุ โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กร ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยเอื้ออำนวยความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ของผู้สูงอายุเกิดจากความสัมพันธ์ ในการดูแลและให้การสนับสนุน เอื้ออำนวยกัน ต้องอาศัยปัจจัยที่ประกอบด้วย นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เมื่อทราบว่าปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่าง ๆ นั้นส่งผลต่อความต้องการของผู้สูงอายุอย่างไรบ้าง ก็จะสามารถนำผลการศึกษาข้อมูลไปพัฒนา, ปรับปรุงแผนนโยบายเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุให้ตรงกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุต่อไป ผู้วิจัยได้นำตัวแปรนี้มากำหนดเป็นตัวแปรต้นในกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น (1) นโยบายของรัฐบาล (2) บทบาทของเอกชน (3) สถาบันการศึกษา (4) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และนำมาสร้างแบบสอบถามในงานวิจัย

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

3.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

จากการศึกษาความหมายของผู้สูงอายุ ได้มีนักวิชาการได้อธิบายไว้ดังนี้ สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ และคณะ (2562) กล่าวว่า วัยสูงอายุ จัดเป็นวัยที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต ลักษณะและพัฒนาการในวัยนี้จะตรงข้ามกับวัยเด็ก คือมีแต่ความเสื่อมโทรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงเป็นการยากที่จะกำหนดว่าบุคคลใดอยู่ในวัยสูงอายุ

ปานใจ จันทร์สีดา (2558) กล่าวว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง การสูงอายุตามวัย คือ การสูงอายุตามปีปฏิทินโดยการนับจากปีที่เกิดเป็นต้นไป และบอกได้ทันทีว่า ใครมีอายุมากน้อยเพียงใด เป็นการพิจารณาการสูงอายุจากสภาพร่างกายและสรีระของบุคคลที่เปลี่ยนไปเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น

วรรณิภา สระศรี (2558) กล่าวว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงเสื่อมถอยและแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงเป็นการกำหนดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และเป็นมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ

ภานุรุจ เดชวารี (2555) กล่าวว่า ผู้สูงอายุหมายถึง การสูงอายุตามสภาพจิตใจ เป็นการเปลี่ยนแปลง ความคิด อารมณ์ การสูงอายุตามสภาพสังคม บทบาทหน้าที่สถานภาพของบุคคล

รวมทั้งความคาดหวังของสังคมต่อบุคคลนั้นซึ่งเกี่ยวกับอายุ การแสดงออกตามคุณค่าและความต้องการของสังคม

ทั้งนี้ตามที่ หมัดฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ได้กล่าวว่า สำหรับการกำหนดผู้สูงอายุเริ่มเมื่ออายุเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันในแต่ละสังคมบริบทของสังคมนั้น ๆ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความหมายของผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุผู้ที่มีความเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและสรีระของบุคคลที่เสื่อมถอยและแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงเป็นการกำหนดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และเป็นมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ จากการศึกษาความหมายของผู้สูงอายุผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการกำหนดที่มาและความสำคัญของงานวิจัย รวมทั้งนำไปปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัย และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการจัดบริการสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐรวมไปถึงหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง

3.2 ทฤษฎีผู้สูงอายุ

ปรากฏการณ์ที่เกิดกับการสูงอายุมีความซับซ้อน มีความแตกต่างในการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการด้านสรีรวิทยาและจิตใจในแต่ละบุคคล จึงเป็นการยากที่จะอธิบายกระบวนการสูงอายุด้วยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง มีผู้รวบรวมสรุปทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับสาเหตุของการสูงอายุ ไว้ดังนี้

ลัดดา บุญเกิด (2557) ได้สรุปทฤษฎีผู้สูงอายุ ไว้ได้แก่ ทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theory) และ ทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theory) โดยอธิบายรายละเอียดในแต่ละทฤษฎีไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่วิวัฒนาการอยู่เสมอ ๆ เป็นไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อการอยู่รอด เมื่อมีอายุมากขึ้นก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้

2. ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) เป็นทฤษฎีที่พยายามอธิบายถึงสาเหตุของการสูงอายุหรือความชราของสังขาร ซึ่งสอดคล้องกับ หมัดฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ที่กล่าวว่า ทฤษฎีทางชีววิทยา (Biological Theory) เป็นพันธุกรรมเป็นพื้นฐาน ประกอบด้วย

2.1 คอลลาเจน ปัจจุบันเชื่อว่า เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ สารที่เป็นส่วนประกอบของคอลลาเจนและไฟบรัสโปรตีนจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นและเกิดการขีดเกาะกันแน่นไม่ยอมสลายตัวทำให้เส้นใย (Collagen Fiber) หดสั้นเข้า เนื้อเยื่อต่าง ๆ ลดการย่อยและการขับถ่ายของเสียในร่างกาย อันเป็นสภาพเสื่อมลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

2.2 อนุมูลอิสระ ปัจจุบันเชื่อว่า การเสื่อมทำลายของเซลล์ในร่างกายเป็นผลมาจากการสะสมของอนุมูลอิสระ (Free Radical) ซึ่งเป็นสารประกอบทางเคมีที่เกิดจากปฏิกิริยาเคมีขั้นสุดท้ายของออกซิเจนภายในเซลล์ โดยเฉพาะสารที่ไม่ละลายในไขมัน จึงเกิดการทำลายและรั่วไหลของผนังเซลล์ได้ง่าย ทำให้มีคอลลาเจนและอีลาสตินเกิดขึ้นมากมายจนเนื้อเยื่อเสียความยืดหยุ่นไป ทำให้ผิวหนังเหี่ยวย่น

2.3 ความเสื่อมถอย ปัจจุบันเชื่อว่า ความเครียดและการได้รับความกระทบกระเทือนจากภาวะใด ๆ ก็ตามทำให้เกิดความเสื่อมถอยของร่างกาย

2.4 การทำลายตัวเอง ปัจจุบันเชื่อว่า ความชราเกิดจากการที่ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันปกติ น้อยลง ทำให้ร่างกายต่อสู้เชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมไม่ได้ดี เกิดความเจ็บป่วยง่ายและเมื่อเกิดขึ้นแล้ว มักจะรุนแรงเป็นอันตรายต่อชีวิตพร้อม ๆ กันนั้น ร่างกายจะมีการสร้างภูมิคุ้มกันชนิดทำลายตัวเอง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการต่อต้านตัวเอง ทำลายเซลล์ของร่างกาย

ซึ่งสอดคล้องกับ ปานใจ จันทร์สิตา (2558) ที่ได้สรุปว่า ถ้าผู้สูงอายุมีประสบการณ์ที่ดีในอดีต ได้รับการยอมรับดี มีสภาพอารมณ์ที่มั่นคง ก็จะส่งผลต่อวัยที่สูงขึ้น ทำให้มีความรอบคอบสุขุมตามขึ้น และ ทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theory) ตามที่กล่าวถึง แนวโน้มบทบาทของบุคคลสัมพันธ์สภาพและการปรับตัวทางสังคมในช่วงท้ายของชีวิต ทฤษฎีแนวนี้พยายามวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องมีสภาพทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยเชื่อว่าถ้าสังคมเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ก็จะทำให้สภาพของผู้สูงอายุในสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วย ผู้สูงอายุไม่สามารถปรับตัวตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้สูงอายุจึงรู้สึกเหงาและว้าเหว่

และนอกจากนี้ ลัดดา บุญเกิด (2557) ได้พูดถึงการนำเอาทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) มาใช้อธิบายและสนับสนุนความเชื่อดังกล่าวด้วยดังนี้คือโดยทั่วไปแล้วกิจกรรม (Activity) นั้นคือการทำที่บุคคลพอใจในการกระทำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตน ทฤษฎีกิจกรรมนั้นมีความเชื่อว่ากิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับกลุ่มทุกช่วงวัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยสูงอายุ การทำกิจกรรมเป็นสิ่งที่จะทำให้สุขภาพของผู้สูงอายุดีทั้งทางร่างกายและจิตใจกิจกรรมจึงมีความสำคัญทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิต ทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับจากสังคมสามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้โดยไม่เป็นผู้ไร้บทบาท

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวถึง ความต้องการมนุษย์ โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ที่มนุษย์ยอมมอบความไว้วางใจให้ผู้ปกครองดูแล โดยการมอบอำนาจอธิปไตยของตนเพื่อแลกกับการคุ้มครองตนเองด้วยความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ดังความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นความต้องการด้านร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหารอากาศน้ำ และที่อยู่อาศัยสูงสุด และ

ลำดับสุดท้ายคือ ด้านความต้องการทางสังคม เนื่องจากมนุษย์ชอบอยู่เป็นกลุ่มคนมากกว่าอยู่คนเดียว โดยเฉพาะผู้สูงอายุ มักมีภาวะซึมเศร้าได้ง่ายเมื่อต้องอยู่คนเดียวหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างและความสนใจจากสังคม

จากทฤษฎีผู้สูงอายุข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการสูงอายุ เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุและกระบวนการสูงอายุของบุคคล ซึ่งพอสรุปแยกย่อยเป็น 4 ทฤษฎี คือ (1) ทฤษฎีวิวัฒนาการ อธิบายถึงขั้นตอนพัฒนาการของมนุษย์เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดและจัดไว้แล้วตามลำดับ (2) ทฤษฎีทางชีววิทยา กล่าวอธิบายถึงสาเหตุของการสูงอายุ การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายโดยมีพันธุกรรมเป็นพื้นฐาน (3) ทฤษฎีทางจิตวิทยา อธิบายถึงกลไกการเจริญทางด้านจิตวิทยาของผู้สูงอายุ และ (4) ทฤษฎีทางสังคมวิทยา ซึ่งพยายามวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องมีสถานภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งพยายามที่จะช่วยแนะนำให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้น ทฤษฎีการสูงอายุ จึงมีความสอดคล้องกับปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ กล่าวคือ ผู้สูงอายุก็คือมนุษย์ผู้หนึ่ง ที่ต้องมีวิวัฒนาการของร่างกายเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เมื่อมนุษย์มีอายุที่เพิ่มขึ้น ร่างกายของมนุษย์ก็เริ่มเสื่อมถอยลงเรื่อย ๆ จนเกิดปัญหาด้านสุขภาพต่าง ๆ ตามมากมาย และในที่สุดก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่รอดต่อไปได้ สาเหตุของการสูงอายุที่เกิดขึ้นในผู้สูงอายุ มีสาเหตุมาจากพันธุกรรมเป็นพื้นฐาน เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุเส้นใยคอลลาเจนในตัวผู้สูงอายุจะหดสั้นเข้า เนื้อเยื่อต่าง ๆ ลดการย่อยและลดการขับถ่ายของเสียในร่างกาย เป็นการบ่งบอกว่าสภาพร่างกายเริ่มเสื่อมลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ และอนุมูลอิสระในร่างกายที่สะสมมากเกินไป ทำให้เนื้อเยื่อเสียความยืดหยุ่น ผิวหนังมีลักษณะเหี่ยวแห้งอย่างเห็นได้ชัด ส่วนความเสื่อมถอยของร่างกายจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุของมนุษย์ ที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน จนทำให้การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ เสื่อมลง และรวมทั้งการที่ภูมิคุ้มกันภายในร่างกายของผู้สูงอายุลดน้อยลงเรื่อย ๆ จึงมีผลให้สุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุต่อสู้กับเชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมได้ไม่ดี ส่งผลให้ผู้สูงอายุเกิดอาการเจ็บป่วยได้ง่าย ทั้งสาเหตุทางจิตวิทยา ที่สำคัญคือ ความเครียดของผู้สูงอายุ และสาเหตุทางสังคมวิทยา เกี่ยวกับสัมพันธภาพและการปรับตัวทางสังคมในช่วงท้ายของชีวิตผู้สูงอายุ ที่จำเป็นจะต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความหมายของผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุผู้ที่มีความเปลี่ยนแปลง เสื่อมถอยและแบบแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงเป็นการกำหนดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และเป็นมาตรฐานสากลขององค์การสหประชาชาติ โดยมีการใช้เกณฑ์ความสามารถของผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) และกลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง) เนื่องจากมีปัญหาสุขภาพ มีความพิการ และเมื่อจำแนกผู้สูงอายุตามช่วงอายุ สามารถจำแนกได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น

(อายุ 60-69 ปี) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) และกลุ่มผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนทำให้เข้าถึงระดับปัญหาและแก้ไขปัญหาคือพื้นฐานของผู้สูงอายุได้อย่างตรงจุด เป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐรวมไปถึงหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการกำหนดที่มาและความสำคัญของงานวิจัย รวมทั้งนำไปปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัย

3.3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ จากการศึกษาพบว่า สมลพร ตะนัน และ ปวิข เฉลิวัฒน์ (2561) ได้จำแนกปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ดังนี้

1. ปัญหาด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ผิวหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก ฟันสั่นคลอน ผู้หญิงจะหมดประจำเดือน และมีความเสื่อมโทรมโดยทั่วไปให้เห็น มีความรู้สึกที่ตัวเองเรี่ยวแรงน้อยลง กำลังลดถอย เห็น้อย่างง่าย มองเห็นอะไรไม่ค่อยชัด หูตึง รับประทานรสที่ลดลง ความจำเสื่อม เรียนรู้สิ่งใหม่ได้ช้า ความสามารถในการทำงานลดลง เจ็บป่วยง่ายและเมื่อเจ็บป่วยแล้วก็หายได้ช้า

2. ปัญหาด้านสังคม ขาดความมั่นใจในตัวเอง มีอารมณ์กังวลง่ายและกลัวในสิ่งที่ไม่เคยกลัวมาก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลัวถูกทอดทิ้งและกลัวความตาย นอกจากนี้ยังรู้สึกหงอยเหงา ใจน้อย และสะเทือนใจง่าย บางคนกลายเป็นคนหงุดหงิดโมโหง่าย ชอบแยกตัว บางคนก็มึนงงเศร้า ต้องการตายเร็วหรืออยากฆ่าตัวตาย แต่ก็มีบางคนกลายเป็นคนเพ้อเจ้อ ชอบโอ้อวดและชอบต่อเติมความเป็นจริง

หมัดเพาชี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่พบ ผู้สูงอายุมีความต้องการในการทำกิจกรรมในสังคมเพื่อความผ่อนคลาย หลีกเลี้ยงในการอยู่คนเดียวที่อาจจะทำให้เกิดภาวะซึมเศร้าได้ ดังนั้นเพื่อให้ผู้สูงอายุเกิดความสุขในการดำเนินชีวิตจึงควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับความต้องการทางสังคมด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะสามารถแก้ปัญหาสุขภาพและโรคซึมเศร้าได้

ภานุรุจ เตชวารี (2555) กล่าวว่า การจัดประเภทปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้สูงอายุในแต่ละประเภทจะมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคมที่แตกต่างกันไป ความเข้าใจต่อบริการสวัสดิการผู้สูงอายุที่ผ่านมา จึงถูกจำกัดด้วยการจัดบริการแบบ One Size fits for all ซึ่งไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้สูงอายุที่แท้จริง

สุมาลี สังข์ศรี (2540) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ผู้สูงอายุ แบ่งเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ 5 ด้าน คือ

1. ปัญหาด้านสุขภาพ เมื่อบุคคลเข้าสู่วัยสูงอายุสภาพร่างกายและการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมถอยลง เมื่อร่างกายหรืออวัยวะเสื่อมลงก็อาจจะส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วยขึ้นได้

2. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เมื่ออยู่ในวัยทำงานบุคคลจะประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้อย่างเต็มที่ แต่เมื่อย่างเข้าสู่วัยผู้สูงอายุแล้ว สภาพร่างกายทรุดโทรมอ่อนแอลง ส่งผลให้สมรรถภาพในการทำงานลดลง ซึ่งมีผลมาถึงอาชีพและการหารายได้ ทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมมาก เพราะฉะนั้น ในช่วงวัยสูงอายุนี้สภาพการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุ มาก ปัญหาเศรษฐกิจนั้นค่อนข้างจะเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ โดยพบปัญหาทั้ง ผู้สูงอายุในเมืองและในชนบทดังจะพบได้ว่า ผู้สูงอายุจำนวนมากต้องพึ่งพาอาศัยบุตรหลานญาติพี่น้อง ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีที่พึ่งพาก็ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงตนเองต่อไปจนร่างกายไปไม่ไหว

3. ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาด้านจิตใจของผู้สูงอายุเกิดจากสาเหตุหลายประการ สาเหตุที่สำคัญ ได้แก่

3.1 สาเหตุจากร่างกาย เนื่องจากอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำงานได้ไม่เต็มที่ และการทำงานของอวัยวะบางอย่างส่งผลถึงสภาพจิตใจ เช่น ระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อที่มีผลโดยตรง ต่อควบคุมร่างกายให้อยู่ในภาวะสมดุล ควบคุมฮอร์โมน รวมไปถึงควบคุมอารมณ์ความคิด ทำให้ผู้สูงอายุซึมเศร้า วิตกกังวล ไม่สบายใจ นอกจากนี้ การที่ร่างกายอ่อนแอ ไม่กระฉับกระฉง หรือมีโรคภัย ทำให้ผู้สูงอายุคิดมาก คิดว่าตนเองเป็นภาระแก่ผู้อื่น ต้องพึ่งพาผู้อื่น

3.2 สาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงการงาน ในวัยทำงานบุคคลจะมีภาระหน้าที่มากมาย ทำให้ไม่มีเวลาว่างมากนัก แต่เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วภาระหน้าที่ในการทำงานลดลง หรือว่างงาน ทำให้มีเวลาว่างมาก ไม่มีอะไรทำ จนทำให้ผู้สูงอายุปรับตัวไม่ทัน คิดมาก ฟุ้งซ่าน ไม่มีความภูมิใจ ในตนเอง และมองตนเองเป็นคนไร้ค่า

3.3 สาเหตุจากครอบครัว ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการอยู่กับครอบครัว แต่ในสภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ทำให้บุคคลในครอบครัวอาจจะต้องมีการแยกครอบครัว หรือ แยกไปประกอบอาชีพการงานที่อื่น ปลดปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง ผู้สูงอายุจึงรู้สึกเหมือน ถูกทอดทิ้ง

3.4 สาเหตุจากสภาพสังคม ในสมัยก่อนผู้สูงอายุถึงแม้ว่าจะพ้นจากหน้าที่การงานไปแล้วแต่ถือว่ายังคงมีประสพการณ์มาก ยังคงมีบทบาทเป็นเสมือนที่ปรึกษาของคนรุ่นใหม่ แต่ในสมัย ปัจจุบันสภาพแวดล้อมสังคมสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของผู้สูงอายุในส่วนนี้จะถูกลดทอน ลงไปบ้าง ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความน้อยใจ เสมือนหมดความสำคัญ

4. ปัญหาการปรับตัว ผู้สูงอายุเมื่อยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนนั้นมีภาระหน้าที่ใน ชีวิตประจำวันมากมาย แต่เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ ได้พ้นหน้าที่จากภาระงาน จากที่เคยได้ติดต่อสื่อสารกับ บุคคลต่างๆมากมาย กลับต้องมาอยู่ตามลำพัง ผู้สูงอายุต้องมาปรับตัวใหม่กับสิ่งแวดล้อมในหลายสิ่ง หลายอย่าง ผู้สูงอายุจำนวนมากปรับตัวไม่ทัน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ยากพอสมควรสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่ได้มีการวางแผนหรือเตรียมตัวมาก่อน

5. ปัญหาความไม่รู้ การไม่รู้ในที่นี้ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีพื้นฐานการศึกษาต่ำ ไม่มีโอกาสได้รับความรู้เพิ่มเติม และไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ ด้านอาชีพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และการศึกษา เช่น ไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐทำให้เสียสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

พรเทพ มนตร์วัชรินทร์ (2547, อ้างถึงใน เพ็ญแข ประจวบปัจจนิก, 2545) กล่าวว่าปัญหาหลัก ๆ ที่ผู้สูงอายุไทยเผชิญอยู่นั้นประกอบด้วย 4 ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาด้านสุขภาพกาย กระทรวงสาธารณสุขพบว่าโรคที่คุกคามผู้สูงอายุมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรคหัวใจ โรคมะเร็ง และโรคเบาหวาน ตามลำดับ

2. ปัญหาด้านสุขภาพจิต จะพบมากในผู้สูงอายุ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขนาดใหญ่มาเป็นครอบครัวขนาดเล็ก จากผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ผู้สูงอายุซึ่งต้องพึ่งพาลูกหลานมาก ทำให้เกิดปัญหาเครียด และกลัวว่าจะถูกทอดทิ้ง

3. ปัญหาสามารถปรับตัวเข้าสู่วัยกลางคนได้ การเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย บางครั้งทำให้บางคนอาจปรับตัวไม่ทัน จึงเกิดความเครียด ซึมเศร้า โกรธง่าย ใจน้อย และมองโลกในแง่ร้าย

4. ปัญหาผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ไร้ที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชนบท และตามชุมชนแออัดต่าง ๆ ที่ลูกหลานต้องดิ้นรนหารายได้ โดยทำงานในเมืองหลวง ซึ่งปัจจุบันเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

ดังนั้น สภาพและปัญหาที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ จึงมีความสอดคล้องกับปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ กล่าวคือ มนุษย์เมื่อมีวัยที่เพิ่มขึ้น การทำงานหรือโครงสร้างของเนื้อเยื่อหรืออวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย ย่อมเสื่อมถอยลงไปเรื่อย ๆ จึงก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมามากมาย หมดยุควัยเยาว์ที่ทำงานได้ง่าย การรับรสอาหารผิดเพี้ยนไปจากเดิม มองเห็นอะไรไม่ค่อยชัด หูตึง ความจำเสื่อมหรือจำบางอย่างได้เลือนลาง ปวดเมื่อยตามร่างกาย เรียนรู้อะไรใหม่ได้ช้า ความสามารถในการทำงานลดลง เจ็บป่วยง่าย รวมทั้งการเกิดโรคประจำตัวต่าง ๆ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุที่ตามมา และเมื่อมาพิจารณาจะพบว่าปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการศึกษา เพราะถ้าหากผู้สูงอายุได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการ ย่อมจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสติปัญญา ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณธรรม และด้านสังคม เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนทำให้เข้าถึงระดับปัญหาและแก้ไขปัญหาค้นหาพื้นฐานของผู้สูงอายุได้อย่างตรงจุด เป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐรวมไปถึงหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการกำหนดที่มาและความสำคัญของงานวิจัย สร้างกรอบแนวคิดในส่วนของตัวแปรต้น ด้านปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ซึ่งแบ่งออกเป็น (1) ปัญหาด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ (2) ด้านเศรษฐกิจ (3) ด้านสังคม และนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัย

4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

4.1 ความสำคัญของผู้สูงอายุ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมาตลอดและมีแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ในปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุและสัดส่วนผู้สูงอายุ (ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็ว ทำให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยกำลังเคลื่อนเข้าสู่ระยะที่เรียกว่า “ภาวะประชากรผู้สูงอายุ (Population Ageing)” อันจะมีผลต่อสภาพทางสังคม สภาวะเศรษฐกิจและการจ้างงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรทางสุขภาพและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่องในระยะยาว การกำหนดแผนระยะยาวที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมสำหรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา จึงเป็นที่ตระหนักทั้งของรัฐและประชาคมต่าง ๆ ว่ามีความสำคัญในลำดับต้น ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาวิจัยต่อการติดตามประเมินผลการปรับปรุงแผนระยะยาวด้านผู้สูงอายุเป็นระยะ ๆ ก็มีความจำเป็นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ระบุในมาตรา 54 และมาตรา 80 ถึงภารกิจที่จะต้องมีการสูงอายุและปี พ.ศ. 2542 ได้มีการจัดทำปฏิญญาผู้สูงอายุไทยขึ้นอันเป็นภารกิจที่สังคม และรัฐพึงมีต่อผู้สูงอายุโดยมีสาระสำคัญ 9 ประการ ซึ่งจากเหตุผลข้างต้นเป็นไปเพื่อให้ถึงเป้าหมายแห่งความมั่นคงของสังคม (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2564)

4.2 ยุทธศาสตร์ของแผน

กรมกิจการผู้สูงอายุ (2564) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) จัดแบ่งเป็น 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพประกอบด้วย 3 มาตรการหลัก

- 1.1 หลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ
- 1.2 การให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.3 การปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 6 มาตรการหลัก

- 2.1 ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน ดูแลตนเองเบื้องต้น
- 2.2 การอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ
- 2.3 การทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ
- 2.4 การสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
- 2.5 การส่งเสริม สนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุ
- 2.6 สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัย
3. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก
  - 3.1 คุ้มครองด้านรายได้
  - 3.2 หลักประกันด้านคุณภาพ
  - 3.3 ครอบครัวยุติธรรม และการคุ้มครอง
  - 3.4 ระบบบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 2 มาตรการหลัก
  - 4.1 การพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติ
  - 4.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ
5. ยุทธศาสตร์ด้านการประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการ ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก
  - 5.1 วิจัยดำเนินการประมวล และพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบาย
  - 5.2 พัฒนาการบริการและการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเหมาะสม
  - 5.3 ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
  - 5.4 พัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้เป็นระบบและทันสมัยขึ้นรวมของยุทธศาสตร์

4.3 ความหมายสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ความหมายของการจัดสวัสดิการสังคม “สวัสดิการสังคม” หลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ต่าง ๆ ivedingนี้

สมุลพร ตะนัน และ ปวิข เฉลิวัฒน์ (2561) กล่าวว่า การจัดสวัสดิการสังคมสมัยใหม่มีควรพิจารณาจัดให้กับผู้มาใหม่คนแปลกหน้ามากกว่า และไม่ควรให้เป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องมาจากความ

เดือดร้อน และวิธีที่ช่วยเหลือทางสังคม การแก้ไขปัญหาการพัฒนาการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภานุรุจ เดชวาริ (2555) กล่าวว่า สวัสดิการสังคม หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งทางด้านการศึกษาและสุขภาพอนามัย

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ให้ความหมายว่า “งานสวัสดิการสังคม” มีความหมายครอบคลุมไปถึงการดำเนินการทุกอย่างทั้งของรัฐและเอกชนเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อนมนุษย์หรือกลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคม ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ให้มีความสุขทั้งกาย และจิตใจ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการสังคม มีระบบการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหาให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น มีความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคมดังนั้นผู้วิจัยจึงนำสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ มาศึกษาในเรื่อง ของความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีอีกทั้งยังนำไปปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถาม ในการวิจัย

4.4 การจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทย

การศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุของประเทศไทย มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายและให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไทย ส่วนใหญ่มีบริการหลัก ๆ สำคัญอยู่ 3 รูปแบบ ดังนี้ (ปานใจ จันทร์สีดา, 2558)

1. การดูแลผู้สูงอายุในสถาบันเป็นหลัก (Institution Care Model) บริการสำคัญส่วนใหญ่จะเป็นภารกิจหลักของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หน่วยงานที่ดูแลคือ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ บริการและสวัสดิการผู้สูงอายุที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่เป็น รูปธรรม ได้แก่

1.1 บริการสถานสงเคราะห์ เป็นบริการด้านที่อยู่อาศัยที่จัดให้กับผู้สูงอายุที่ประสบ ปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน เช่น ถูกทอดทิ้ง ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีผู้ดูแล บริการที่จัดให้ ได้แก่ บริการด้านปัจจัยสี่ บริการตรวจสุขภาพทั่วไป การรักษาพยาบาล บริการด้านกายภาพบำบัด บริการให้คำปรึกษาแนะนำ และการปรับตัว ฯลฯ

1.2 ศูนย์บริการสังคมผู้สูงอายุ (Day Center) เป็นบริการให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่กับ ครอบครัวได้มาใช้บริการและกิจกรรมภายในศูนย์ในลักษณะเข้าไปเย็นกลับ บริการที่จัดให้ภายในศูนย์

ได้แก่ บริการตรวจรักษาโรค บริการด้านกายภาพบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ บริการให้คำปรึกษา บริการนันทนาการ กิจกรรมเสริมรายได้ บริการหน่วยเคลื่อนที่และบริการบ้านพักฉุกเฉิน ฯลฯ

1.3 ศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน เป็นการสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของตนเอง โดยวัดหรือสถาบันทางศาสนา เช่น โบสถ์ มัสยิด ฯลฯ เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมตามความต้องการของชุมชน ปัจจุบันมีการตั้งศูนย์ ฯ ประมาณ 200 แห่ง ในประเทศ นอกจากนี้บริการหลักดังกล่าวแล้วยังมีการให้บริการสงเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภคเครื่องช่วยความพิการอื่น ๆ บริการหน่วยเคลื่อนที่และการจัดอบรมดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

2. การดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบัน (Deinstitutionalization) บริการดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบันที่สำคัญ คือ บริการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว ในชุมชนได้โดยไม่ต้องเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ บริการนี้ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สูงอายุยากจน ไม่มีรายได้ ไม่มีผู้ดูแล เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2536 เมื่อรัฐมีการปฏิรูประบบราชการส่งผลให้ในปีงบประมาณ 2545 ได้มีการโอนภารกิจของบริการเบี้ยยังชีพจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ไปให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายให้กับผู้สูงอายุแทน

3. บริการประกันสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากสภาพปัญหาด้านรายได้ถือเป็นปัญหาหลักของผู้สูงอายุไทย และบริการที่รัฐจัดให้ผู้สูงอายุมักเป็นบริการที่มุ่งช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจนขาดการอุปการะและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ในรูปของการให้สิ่งของและบริการ และในระยะหลังเปลี่ยนมาในรูปของเงินในโครงการเบี้ยยังชีพเมื่อคิดคำนวณออกมาเป็นตัวเลขแล้วจะมีจำนวนน้อยมากและไม่สามารถกระจายไปยังผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุในสถานภาพที่ต่างกัน รัฐบาลจึงได้นำความคิดการสร้างหลักประกันโดยสร้างระบบให้ผู้ที่กำลังอยู่ในตลาดแรงงาน เพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพสำหรับตนเองและบุคคลภายในกลุ่มเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในระดับมาตรฐานที่ไม่แตกต่างจากเดิมก่อนที่จะกลายเป็นผู้ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากความสูงอายุ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไทย ส่วนใหญ่มีบริการหลัก ๆ สำคัญอยู่ 3 รูปแบบ ดังนี้ (1) การดูแลผู้สูงอายุในสถาบันเป็นหลัก เช่น บริการสถานสงเคราะห์ ศูนย์บริการสังคมผู้สูงอายุ และศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน (2) การดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบัน บริการดูแลผู้สูงอายุโดยลดการพึ่งพาสถาบันที่สำคัญ คือ บริการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว ในชุมชนได้โดยไม่ต้องเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ (3) บริการประกันสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากสภาพปัญหาด้านรายได้ถือเป็นปัญหาหลักของผู้สูงอายุไทย และบริการที่รัฐจัดให้ผู้สูงอายุมักเป็นบริการที่มุ่งช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจนขาดการอุปการะและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ในรูปของการให้สิ่งของและบริการ

ซึ่งผู้วิจัยจึงนำผลจากการศึกษาบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไทย ไปปรับปรุงรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน ให้เหมาะสมกับปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุใน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐรวมไปถึงหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัย

4.5 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ มีนักวิชาการได้อธิบาย และสรุปไว้ดังต่อไปนี้

ความต้องการที่จะสนองตอบต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ ตามบทบาทสภาพการณ์ในชีวิตประจำวัน นักจิตวิทยาชื่อ มาสโลว์ Maslow, (1970) ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์จากพื้นฐานความต้องการต่ำสุดไปถึงสูงสุดตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกายและสรีรวิทยา (Body Needs of Physiological Needs) เป็น ความต้องการที่มาสโลว์และนักจิตวิทยา เห็นว่าเป็นความต้องการระดับแรกสุด ได้แก่ อาหาร น้ำเพื่อบรรเทา ความหิว ความต้องการทางเพศ การพักผ่อนนอนหลับการได้หย่อนใจ

ขั้นที่ 2 ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safe Needs) จะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการขั้นที่ 1 ได้รับ การตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะแสวงหาความมั่นคง การป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ถ้าหากไม่ได้รับการ สนองตอบ คนเราอาจหาทางหลบหนีไปจากสภาพนั้น ๆ ก็ได้

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรู้และการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่ม (Love and Belonging Needs) เพราะว่า ต้องการได้รับความอบอุ่น การยอมรับจากสมาชิกหรือเพื่อน ในกลุ่ม ต้องการทราบว่าตนเองมีฐานะอย่างไรใน กลุ่มนั้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่องในความมีชื่อเสียงและเกียรติยศ (Self-Esteem Needs) ซึ่งหมายถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความเคารพ ความเชื่อมั่นอื่น ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกอิสระมีเสรีภาพ และความมีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 ต้องการได้กระทำตามความสามารถที่เป็นจริง (Self-actualization) เป็นขั้นสุดท้ายของความ ต้องการและเป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล เพื่อแสดงถึงสิ่งที่เขามีความสามารถและศักยภาพที่จะกระทำ

ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณิภา สระศรี (2558) ได้กล่าวว่า แนวคิดในการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุในลักษณะนี้ เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ กล่าวคือเมื่อกิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุแล้วก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจ (Motivation) ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ได้และรู้สึกพึงพอใจในการที่ได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นอีกทั้งยังสอดคล้องกับ หมัดฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวถึง

ความต้องการมนุษย์ โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยผู้สูงอายุต้องการความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นความต้องการด้านร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศน้ำ และที่อยู่อาศัยสูงสุด และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความต้องการทางสังคม เนื่องจากมนุษย์ชอบอยู่เป็นกลุ่มคนมากกว่าอยู่คนเดียว โดยเฉพาะผู้สูงอายุ มักมีภาวะซึมเศร้าได้ง่ายเมื่อต้องอยู่คนเดียว หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและความสนใจจากสังคม จึงทำให้ การนำเอาทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) อีกรั้ง ลัดดา บุญเกิด (2557) ที่ได้พูดถึง ทฤษฎีกิจกรรมนั้นมีความเชื่อว่ากิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับกลุ่มทุกช่วงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยสูงอายุ การทำกิจกรรมเป็นสิ่งที่ทำให้สุขภาพของผู้สูงอายุดีขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจกิจกรรมจึงมีความสำคัญทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิต ทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับจากสังคม

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการของผู้สูงอายุนั้น มีทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์จากพื้นฐานความต้องการต่ำสุดไปถึงสูงสุดตามลำดับขั้น ได้แก่ (1) ความต้องการพื้นฐานทางร่างกายเช่นเดียวกับปัจจัยสี่ (2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (3) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (4) ความต้องการความเคารพนับถือ และลำดับสุดท้ายความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต ดังนั้นผู้สูงอายุจึงมีความต้องการในเรื่องของการสวัสดิการสังคมที่เจ้าหน้าที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของผู้สูงอายุมากขึ้นจึงสามารถนำทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) มาใช้ในการสนับสนุนในการศึกษาวิจัย และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการแก้ไขปัญหาเพื่อจัดสวัสดิการสังคมได้ตอบสนองตามความต้องการของผู้สูงอายุที่จะมีเพิ่มขึ้นสูงในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำมาสร้างกรอบแนวคิดในส่วนของตัวแปรตามด้านความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วย (1) การศึกษา (2) สุขภาพอนามัย (3) ที่อยู่อาศัย (4) การทำงานและการมีรายได้ (5) นันทนาการ (6) กระบวนการยุติธรรม (7) บริการทางสังคมทั่วไป และนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัย

5. ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบลตะคร้ำเอน อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี บ้านตะคร้ำเอนเดิมชื่อ "บ้านศาลา" เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ขึ้นอยู่กับตำบลท่าเรือ อำเภอกำมะกาสถานที่ตั้งหมู่บ้านเป็นป่าไม้เบญจพรรณอยู่กระจัดกระจาย การคมนาคมขณะนั้นมีเพียงการเดินทางเท้าและทางเกวียนเท่านั้น บริเวณทางผ่านหมู่บ้านมีศาลาริมทางปลูกไว้ให้ผู้สัญจรผ่านไปมาอาศัย โดยเฉพาะผู้เดินทางผ่านมานมัสการพระแท่นดงรัง จึงเรียกชื่อหมู่บ้านนี้กันติดปากว่า "บ้านศาลา" ต่อมาเมื่อผู้คนอพยพเข้ามาทำกรกรากทำมาหากินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงครอบครัวนายปั้น หัสดีผิง นายเขียว บุญมา นายยัง บุญมา ที่อพยพจากตำบล

บ้านเล็ก อำเภोधุมพุก จังหวัดอุบลราชธานี พร้อมทั้งได้ชักชวนญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านทยอยเข้ามาตั้งรกราก จนหมู่บ้านขยายใหญ่ขึ้นไปพร้อมทั้งทางด้านคมนาคมได้เริ่มพัฒนาเข้าสู่หมู่บ้านตามลำดับ จนกระทั่งสามารถขอยกฐานะของหมู่บ้านขึ้นเป็นตำบลและได้เปลี่ยนจากบ้านศาลาเป็น "ตำบลตะคร้ำเอน" ตามสัญลักษณ์ของหมู่บ้าน ที่มีต้นตะคร้ำขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก แต่มีตะคร้ำใหญ่ 1 ต้นขึ้นตระหง่านอยู่กลางหมู่บ้าน มีลักษณะโดดเด่นเป็นพิเศษ ลำต้นตรง กลางลำต้นโค้งงอพันศรียะลาดยาวปลายชี้ขึ้นเหมือนรูปคนโง่ มองผิวเผินคล้ายลำต้นเอน จึงนำลักษณะพิเศษนี้ตั้งเป็นชื่อ "ตำบลตะคร้ำเอน"

โดยได้วางนโยบายวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนไว้ 6 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
  - 1.1 ยกระดับรายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
  - 1.2 ส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.3 ตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพ
  - 1.4 เป็นเขตพัฒนาการเกษตรเพื่อการแปรรูปอุตสาหกรรมขนาดย่อม
  - 1.5 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร
2. ด้านการพัฒนาสังคม
  - 2.1 เป็นพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติด
  - 2.2 ผู้ว่างงาน/ตกงานลดน้อยลงร้อยละ 20
  - 2.3 ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมทุกประเภทได้รับการช่วยเหลือไม่น้อยกว่า 351 คน
  - 2.4 ประชาชนสุขภาพดีร้อยละ 100
  - 2.5 นักเรียนได้รับอาหารเสริม (นม) ร้อยละ 100
  - 2.6 เป็นแหล่งวัฒนธรรม ศิลธรรมและจริยธรรม
3. ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
  - 3.1 ถนนภายในหมู่บ้านได้รับการซ่อมแซมทุกปี ๆ ละ 5 สาย
  - 3.2 ราษฎรได้รับการสาธารณสุขปีละร้อยละ 90
  - 3.3 ถนนภายในหมู่บ้านและระหว่างตำบลได้รับการพัฒนาเป็นเส้นทางมาตรฐาน
  - 3.4 มีโทรศัพท์สาธารณะครบทุกหมู่บ้าน
  - 3.5 ราษฎรมีโทรศัพท์ที่ใช้ภายในหมู่บ้านไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ
  - 4.1 ประชาชนร้อยละ 100 ของครัวเรือนทั้งตำบลมีน้ำใช้เพียงพอ
  - 4.2 เกษตรร้อยละ 90 ของตำบลมีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ

- 4.3 แหล่งน้ำได้รับการก่อสร้าง และดูแลรักษาไม่น้อยกว่า 15 แห่ง
5. ด้านพัฒนาการเมืองการปกครอง
  - 5.1 ประชาชนร้อยละ 90 ได้รับข้อมูลข่าวสาร และเข้าใจในบทบาททางการเมืองการปกครอง
  - 5.2 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
6. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 6.1 คุณภาพน้ำ อากาศ ดิน ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขมลพิษได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
  - 6.2 สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนร้อยละ 30 ของปริมาณขยะทั้งตำบล
  - 6.3 เป็นเขตพื้นที่อนุรักษ์ และเมืองน่าอยู่

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์การพัฒนาของตำบลตะคร้ำเอน คือ “รวมใจพัฒนา ประชามีรายได้ ผลผลิตหลากหลาย เจ็บตายลดลง นำธงประชาธิปไตย เข้าใจวัฒนธรรม การศึกษาเลิศล้ำ คุณธรรมนำใจ” และมุ่งมั่นพัฒนาตำบลตะคร้ำเอน ในทุก ๆ ด้าน ให้สมกับคำขวัญประจำตำบลตะคร้ำเอน คือ “หลวงพ่อคำศักดิ์สิทธิ์ แหล่งผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ดินดี น้ำชุ่ม เขียวขุ่นทั้งปี ผลผลิตมากมีชีวิรมีสุข”

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงสัญลักษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (2564ข)

จากการศึกษาข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นโยบายวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีทั้งหมด 6 ด้าน (1) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ (2) ด้านการพัฒนาสังคม (3) ด้านพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐาน (4) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ (5) ด้านพัฒนาการเมืองการปกครอง และ (6) ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละด้านยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการเตรียมพร้อมสู่สังคมสูงอายุ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน ยังคงมุ่งเน้นไปที่ประชาชนทั่วไปเป็นหลัก อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนยังไม่ทราบถึงระดับปัญหาและความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จึงยังไม่สามารถกำหนดนโยบายและแผนได้อย่างตรงจุด ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จึงเป็นองค์กรที่มีความน่าสนใจในการนำมากำหนดขอบเขตด้านพื้นที่และประชากรของหัวข้อการศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัย พบว่าได้มีนักวิชาการหลายท่านศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ภานุจร เดชวาริ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแยมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแยมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และด้านความมั่นคงทางสังคม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สูงอายุซึ่งได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโรยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือแบบตรวจสอบรายการมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ และแบบปลายเปิด โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9355 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแยมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านนันทนาการ และด้านสังคมและความมั่นคง ตามลำดับ และ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า ต้องการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มเป็นลำดับ

มากที่สุด รองลงมาคือ ให้กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุดำเนินต่อไป และต้องการให้มีสวนสาธารณะ ตามลำดับ

สมิตรา จุตโน (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ใน 6 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่อาศัย และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพอนามัย รองลงมาคือ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย และ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม และอยากให้จัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

อุทุมพร ศตะกูรณะ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมและเพื่อเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 848 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเด็นต่อไปนี้ คือ ความต้องการ สวัสดิการสังคม 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพอนามัย 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านที่อยู่อาศัย 4) ด้านการมี งานท ำ มีรายได้และสวัสดิการแรงงาน 5) ด้านความมั่นคงทางรายได้ 6) ด้าน นันทนาการ และ 7) ด้านบริการสังคมทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test (Independent Sample t-test) และค่า F-test (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านการมีงานท ำ มีรายได้และสวัสดิการ แรงงานมากที่สุด ด้านอื่นๆ นั้น ผู้สูงอายุมีความต้องการระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบ

พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ และสถานภาพการสมรสต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมไม่ แตกต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลัดดา บุญเกิด (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉะกันทร์ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉะกันทร์ จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉะกันทร์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉะกันทร์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 184 คน โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์ ตามรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ด้านรายได้ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 ด้านนันทนาการผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมากโดยให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 5 ด้านที่พักอาศัยผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่ 6 และผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา ลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปานใจ จันทร์สีดา (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ใน 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีความเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ ตามลำดับ และ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการจัดกิจกรรมและ

ตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพ และต้องการให้ห้องค์การบริหาร ส่วนตำบลส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญา ตามความเหมาะสม ตามลำดับ

สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ และคณะ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรายได้ รองลงมา คือ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลตามลำดับสำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรเพิ่มเบี้ยยังชีพ ให้กับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ควรมีรถรับ-ส่ง ให้บริการผู้สูงอายุ ไปยังสถานพยาบาล โดยไม่คิดค่าบริการ และควรมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดให้มีการท่องเที่ยว ให้กับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

สุมลพร ตะน่าน และ ปวิข เฉลิวัฒน์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการและความต้องการของผู้สูงอายุกรณีศึกษาผู้สูงอายุ อำเภอภูคดจับ จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ อำเภอภูคดจับ จังหวัดอุดรธานี
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นและความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในอำเภอภูคดจับ จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า หัวหน้าส่วนหรือข้าราชการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ มีความเห็นว่า ผู้สูงอายุนั้นต้องการให้หน่วยงานรัฐให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดสวัสดิการให้ทั่วถึงและรวดเร็ว โดยเฉพาะการส่งต่อในกรณีฉุกเฉิน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง สร้างความเชื่อมั่นด้านมาตรฐานและคุณภาพการบริการ เพื่อให้สนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุ หัวหน้าส่วนหรือข้าราชการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ มีความคิดเห็นว่าการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุให้ทันสมัย ถูกต้อง และครบถ้วน มีการปรับปรุงและควบคุมคุณภาพของโรงพยาบาลและสถานพยาบาล ทุกแห่งให้ได้มาตรฐาน เสริมสร้างสุขภาพอนามัย สร้างหลักประกันด้านรายได้ การออมเพื่อวัยหลังเกษียณ รวมถึงการขยายเกณฑ์กำหนดเกษียณอายุจาก 60 ปี เป็น 65 ปี เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้และได้ใช้ประโยชน์ และศักยภาพอย่างเต็มที่ รวมถึงเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ผู้สูงอายุเพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 60-69 ปี มีสถานภาพสมรสมากที่สุด การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา หนึ่งในสามของผู้สูงอายุไม่ได้ประกอบอาชีพ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001-5,000 บาท ความคิดเห็นของ

ผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญกับการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ด้านความมั่นคงทางครอบครัว สังคม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านความมั่นคงทางครอบครัว สังคม ผู้ดูแลและการคุ้มครอง มีความแตกต่างกัน สำหรับความต้องการของผู้สูงอายุเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ทั้งความต้องการภาพรวมและความต้องการรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เพศ อายุ และอาชีพที่ต่างกัน ผู้สูงอายุมีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ด้านที่พักอาศัย ด้านความมั่นคงทางครอบครัว สังคม ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ยกเว้นด้านสุขภาพอนามัยและการรักษาพยาบาล และด้านนันทนาการ ที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน

จาตุรงค์ จันทะชาลี และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความต้องการสวัสดิการสังคม ของผู้สูงอายุ และเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ใน องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเปรียบเทียบ ได้แก่ การวิเคราะห์ ค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตด้านนันทนาการ ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ เปรียบเทียบความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ การศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส แตกต่างกัน ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในด้านความปลอดภัยในชีวิต และภาพรวมแตกต่างกัน และผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน และด้อยโอกาส และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้านร่างกายด้านความมั่นคง

ปลอดภัย และด้านสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุรวมถึงเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.1 มีอายุระหว่าง 60-65 ปี มากที่สุดร้อยละ 83.1 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 59.2 และร้อยละ 54.4 ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการสวัสดิการสังคม ทั้ง 3 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านร่างกาย เท่ากับ 4.90 ด้านความมั่นคงปลอดภัย เท่ากับ 4.87 และด้านความต้องการทางสังคม เท่ากับ 4.63 ตามลำดับ

พรรณอร วันทอง และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดการ 2) วิเคราะห์ปัจจัยยืนยันในแบบจำลองสมการโครงสร้าง 3) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการจัดการสวัสดิการ และ 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลนครหลวงในประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการวิจัย มีการวิเคราะห์สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีหนึ่งตัวอย่าง การวิเคราะห์ปัจจัยยืนยัน และการวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรมลิสเรล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยกลุ่มผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในกลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมาก 2) ทุกองค์ประกอบที่ศึกษาเป็นปัจจัยยืนยันที่สำคัญของแต่ละด้านที่เลือกของการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย 3) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับแบบจำลองสมการโครงสร้างของรูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ พบว่า ประสิทธิภาพขององค์กรได้รับผลโดยตรงจากการจัดการเชิงกลยุทธ์มาตรฐานการช่วยเหลือผู้สูงอายุเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความสามารถขององค์กร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศสรุปได้ว่า หน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำนโยบายที่กำหนดไว้หรือภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนงานด้านผู้สูงอายุไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยจะจัดสวัสดิการที่เหมาะสม ทัวถึง เสมอภาค และเป็นธรรมให้แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ปกครอง โดยก่อนที่จะกำหนดนโยบายและแผนในแต่ละพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จะต้องทราบถึงความต้องการของผู้สูงอายุก่อนเพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงนโยบายและแผนให้มีรูปแบบสวัสดิการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด โดยผู้วิจัยสามารถนำผลจากการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแบบอย่างในการวางแผนและพัฒนาการแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุเพื่อจัดสวัสดิการสังคมได้ตอบสนองตามความต้องการของผู้สูงอายุที่จะมีเพิ่มขึ้นสูงในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Shen and Tanui (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตและระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศจีน จีนมีนโยบายเกี่ยวกับประกันสังคมชนบทใหม่ในปี 2552 เพื่อประกันการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุในชนบท การศึกษานี้จึงสำรวจคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทของจีน ในการสำรวจได้จัดทำขึ้นในมณฑลเจียงซู โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านการดูแลผู้สูงอายุ และด้านความเหงาของผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุในชนบทส่วนหนึ่งร้อยละ 16.2 ยังคงมีสุขภาพที่ไม่ดี ผู้ที่มีอายุมากกว่า 80 ปีมีความต้องการด้านคำรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ นอกจากนี้ผู้สูงอายุในชนบทส่วนใหญ่ยังได้รับการสนับสนุนทางการเงินเพียงเล็กน้อยและมาตรฐานการดำรงชีวิตของพวกเขาอยู่ในระดับต่ำ ค่าเลี้ยงดูบุตรรายได้ทางการเกษตร และเงินบำนาญในชนบทที่เป็นแหล่งทำมาหากินหลักมีไม่เพียงพอความสามารถในการทำงานของการดูแลตนเองลดลงเรื่อย ๆ ตามวัย แม้ว่าโดยพื้นฐานแล้วครอบครัวจะต้องการดูแล แต่ชุมชนในพื้นที่ผู้สูงอายุในชนบทมีสัดส่วนที่มากขึ้นถึงร้อยละ 12.5% ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักรู้สึกเหงาและขาดกิจกรรมบันเทิง ดังนั้นจากการศึกษาในครั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับสถานการณ์ความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในชนบทอย่างเพียงพอโดยการปรับปรุงระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศจีน

Yusran and Sabri (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิภาพผู้สูงอายุในสถานพยาบาลในจังหวัดสุมาตราตะวันตก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ โดยโครงสร้างประชากรของประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบันเป็นโครงสร้างแบบเก่าเนื่องจากเปอร์เซ็นต์ของผู้สูงอายุมีเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ของประชากรทั้งหมดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งและคุณภาพชีวิตสวัสดิการที่ลดลงของผู้สูงอายุ โดยหน่วยงานมีการกำกับดูแล และได้จัดให้มีบ้านพักคนชรา เพื่อเป็นทางเลือกในการดูแลผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ไม่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงอายุในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ โครงการสถาบันสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานและระบบจัดหาทรัพยากรเสริมที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้สูงอายุ จึงสรุปได้ว่า คุณภาพและสวัสดิการของผู้สูงอายุยังมีข้อจำกัด และไม่ได้รับการสนับสนุนจากนโยบายการปกครองที่ครอบคลุม

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการของผู้สูงอายุภายในประเทศอีกต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ ทำให้เห็นถึงปัญหาของระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในแต่ละประเทศว่าควรปรับปรุงระบบสวัสดิการในด้านไหนให้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ โดยต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวยในแต่ละประเทศนั้น ไม่ว่าจะเป็น นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ว่าแต่ละภาคส่วนเตรียมความพร้อมกับสังคมสูงอายุอย่างไร เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุให้ตอบสนองกับความต้องการ ดังนั้นแต่ละภาคส่วนจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการของผู้สูงอายุภายในประเทศอีกต่อไป โดยงานวิจัยเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแบบอย่างในการวางแผนและพัฒนากฎแก้ไข้ปัญหาเพื่อจัดสวัสดิการสังคมให้ตอบสนองตามความต้องการของผู้สูงอายุที่จะมีเพิ่มขึ้นสูงในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน” ซึ่งการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
6. แหล่งที่มาของข้อมูล
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติบนเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและอภิปรายผลการศึกษา

2. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ควบคุมขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2,648 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1,155 ราย เพศหญิง 1,493 ราย ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564 (องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี, 2564)

3. ขนาดตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยแบ่งประชากรแยกเป็นหมู่บ้าน ซึ่งมีทั้งหมด 15 หมู่บ้าน และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery) สุ่มผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 15 หมู่บ้าน จะได้ผู้สูงอายุในเขตตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน ที่ได้จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมด้วยสูตร ทาโร ยามาเน่ (ประสพชัย พสุนนท์, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 และความคลาดเคลื่อน 0.05 แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็น 360 คน

สูตรคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด (N = 2,648)

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (e = 0.05)

แทนค่าลงในสูตร

$$n = \frac{2,648}{1 + 2,648(0.05)^2}$$

$$n = 347.50$$

$$n = 348 \text{ ตัวอย่าง}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 348 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็น 360 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เป็นข้อคำถามที่ใช้มาตราการวัดแบบ Rating Scale ทั้งสิ้น 5 ระดับ หรือแบบ Likert Scale (Likert, 1961: 74) จำนวน 20 ข้อ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

โดยนำคะแนนที่ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลของปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนน (Best, 1977: 14) ดังนี้

$$\text{ระดับค่าเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคม
น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคม
น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตระคร้อ
อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ
และปัญหาด้านสังคมซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย จิณณ์นิชา
พงษ์ดี และปิยธิดา คูหิรัญญรัตน์ (จิณณ์นิชา พงษ์ดี และ ปิยธิดา คูหิรัญญรัตน์, 2558) เป็นข้อคำถาม
ที่ใช้มาตรการวัดแบบ Rating Scale ทั้งสิ้น 5 ระดับ หรือแบบ Likert Scale (Likert, 1961: 74)
จำนวน 25 ข้อ เพื่อวัดระดับปัญหาของผู้สูงอายุ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีปัญหามาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

โดยนำคะแนนที่ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลด้านปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ
เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนน (Best, 1977: 14) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \end{aligned}$$

$$= 0.8$$

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนา
และอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตระคร้อ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีได้แก่
ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านนันทนาการ

ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านบริการทางสังคมทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามที่ได้รับ การพัฒนาขึ้นโดย พระครูภัทรปัญญาคุณ (2560) เป็นข้อคำถามที่ใช้มาตรการจัดแบบ Rating Scale ทั้งสิ้น 5 ระดับ หรือแบบ Likert Scale (Likert, 1961: 74) จำนวน 31 ข้อ เพื่อวัดระดับต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

โดยนำคะแนนที่ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลของความต้องการสวัสดิการ สังคมของผู้สูงอายุ เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนน (Best, 1977: 14) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

5.1 การทบทวนวรรณกรรม เริ่มต้นจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและ ทฤษฎี รวมถึงการวิจัยในด้านต่างๆ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ เอื้ออำนวย (Ecosystem) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอนาทม จังหวัด กาญจนบุรี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีแหล่งข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดและปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถาม

5.2 การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาระดับ ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ถึงความ

ต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ เอื้ออำนวย (Ecosystem) ต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (4) เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มี ภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งใช้เป็นแนวทางสำหรับปรับปรุงและพัฒนาแนวคำถามและแบบสอบถาม

5.3 ตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา และเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและ ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามจาก ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านที่เกี่ยวข้อง 3 ท่าน ทั้งด้านเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษาโดยการหาค่า Item-Objective Congruence Index (IOC) ซึ่งรายการใดมีค่ามากกว่า 0.5 สามารถนำไปใช้งานได้ ส่วนรายการใดที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 ให้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อให้ได้ค่า IOC ตามเกณฑ์ ที่กำหนด

5.4 หลังจากการปรับแก้เครื่องมือตามคำแนะนำแล้ว จึงนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน จำนวน 30 ชุด จากนั้น นำมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1974: 161)

5.5 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้อง และความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจาก ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ควบคุมขององค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 348 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำ การเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็นจำนวน 360 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ สามารถจำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูลได้ 2 ชนิดคือ

6.1 ข้อมูลปฐมภูมิโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 360 คน โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและอธิบายแบบสอบถามให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน กรณีกลุ่ม

ตัวอย่างที่ไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ อธิบายแบบสอบถามจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดำเนินการอ่านแบบสอบถามให้ และผู้วิจัยจะทำการเลือกคำตอบตามที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุอย่างเที่ยงตรง จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนนำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2 ข้อมูลทุติยภูมิโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา หนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ เอกสาร รายงานวิจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ และความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อให้ทราบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.1 ทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลตะคร้ำเอน

7.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตตำบลตะคร้ำเอน และอธิบายแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน กรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ อธิบายแบบสอบถามจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดำเนินการอ่านแบบสอบถามให้ และผู้วิจัยจะทำการเลือกคำตอบตามที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุอย่างเที่ยงตรง จำนวน 360 ชุด

7.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามแต่ละชุด ก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 ราย เพื่อการ วิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติบนเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาเพื่อแสดงและอธิบายข้อมูลโดยแสดงค่าของข้อมูลดังนี้

8.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าสถิติร้อยละ

8.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ และความ ต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8.3 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มี ภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกัน (t-test) ได้แก่ เพศ และ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และความสามารถในการช่วยเหลือ ตนเองของผู้สูงอายุ ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการ เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)

8.4 วิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรีโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

8.5 วิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรีโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

โดยเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการได้ดังนี้

สมการในรูปของประชากร	$Y = \beta_0 + \beta_1X_1 + \beta_2X_2 + \dots + \beta_kX_k + \varepsilon$
สมการในรูปของตัวอย่าง	$y = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k + e$
สมการทำนายผล (สมการพยากรณ์)	$\hat{y} = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k$

สัญลักษณ์ที่ใช้มีความหมายดังนี้

X_i แทน ค่าของตัวแปรอิสระแต่ละตัว (จะใช้สัญลักษณ์ x_i สำหรับค่าที่ได้จากตัวอย่าง และ สำหรับค่าประมาณหรือตัวทำนาย)

Y แทน ค่าของตัวแปรตาม (จะใช้สัญลักษณ์ y สำหรับค่าที่ได้จากตัวอย่าง และใช้ค่า $\hat{y}$ สำหรับค่าประมาณหรือตัวทำนาย)

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระในสมการถดถอย

β_0 แทน ค่าคงที่ (Constant) ของสมการถดถอย (จะใช้สัญลักษณ์ b_0 สำหรับค่าที่ได้จากตัวอย่าง และ สำหรับค่าประมาณหรือตัวทำนาย) โดยที่ β_0 หรือ b_0 จะเป็นจุดตัด (Intercept) แกน y ของสมการ

β_1 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ของตัวแปรอิสระ X_i แต่ละตัว (จะใช้สัญลักษณ์ b_1 สำหรับค่าที่ได้จากตัวอย่าง และ สำหรับค่าประมาณหรือตัวทำนาย) โดยที่ค่า β_1 หรือ b_1 จะแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของค่า x_i ต่อค่า y ดังนี้ คือ ถ้าค่า x_i เปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ค่า y เปลี่ยนไป b_1 หน่วย

ϵ แทน ค่าความคลาดเคลื่อน (Error or Residual) ระหว่างค่า Y และค่า $\hat{y}$ (จะใช้สัญลักษณ์ e สำหรับค่าที่ได้จากตัวอย่าง)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 348 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็น 360 คน โดยผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- 4.2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
- 4.3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคม
- 4.4 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
- 4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

X	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$X_{1.1}$	แทน	ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ด้านนโยบายของรัฐบาล
$X_{1.2}$	แทน	ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ด้านบทบาทของเอกชน
$X_{1.3}$	แทน	ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ด้านสถาบันการศึกษา
$X_{1.4}$	แทน	ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
$X_{2.1}$	แทน	ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ
$X_{2.2}$	แทน	ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ
$X_{2.3}$	แทน	ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสังคม
Y	แทน	ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
Std.error	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ

β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Beta)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
Sig	แทน	ระยະນัยสำคัญทางสถิติ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ
Z	แทน	คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระตัวแปรพยากรณ์
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยบุคคลของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
ชาย	170	47.2
หญิง	190	52.8
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 และเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
60 - 69 ปี	207	57.5
70 - 79 ปี	119	33.1
80 ปีขึ้นไป	34	9.4
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 60 - 69 ปี จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ มีอายุ 70 - 79 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และมีอายุ 80 ปี ขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
โสด	30	8.3
สมรส	235	65.3
หม้าย	77	21.4
หย่าร้าง	18	5.0
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมาคือ มีสถานภาพหม้าย จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 มีสถานภาพโสด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และมีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
ประถมศึกษา	296	82.2
มัธยมศึกษา/ปวช.	37	10.3
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	7	1.9
ไม่ได้รับการศึกษา	20	5.6
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 82.2 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
รับจ้าง	99	27.5
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	61	17
นายจ้าง/ผู้ประกอบการ	8	2.2
เกษตรกร	112	31.1
ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	80	22.2
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ค้าขาย/อาชีพอิสระ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และนายจ้าง/ผู้ประกอบการ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
ต่ำกว่า 5,000 บาท	200	55.6
5,001 - 15,000 บาท	131	36.3
15,001 - 25,000 บาท	20	5.6
25,001 บาทขึ้นไป	9	2.5
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาคือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 15,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ

ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (Percentage)
ช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม)	253	70.3
ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน)	97	26.9
ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง)	10	2.8
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาคือ ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 และ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

4.2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ข้อมูลปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านนโยบายของรัฐบาล	3.91	0.92	มาก
ด้านบทบาทของเอกชน	3.77	0.95	มาก
ด้านสถาบันการศึกษา	3.67	1.01	มาก
ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน	3.66	0.98	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.75	0.96	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยด้านนโยบายของรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือ ด้านบทบาทของเอกชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.95) ด้านสถาบันการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.01) และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนโยบายของรัฐบาล

ด้านนโยบายของ รัฐบาล	ระดับความสำคัญ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการของรัฐบาล	150 (41.7)	146 (40.6)	58 (16.1)	5 (1.4)	2 (0.3)	4.22	0.78	มากที่สุด
การส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุให้เข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม	126 (35.0)	164 (45.6)	55 (15.3)	14 (3.9)	1 (0.3)	4.11	0.82	มาก
การปรับเปลี่ยนกฎหมายระเบียบปฏิบัติข้อบังคับให้เอื้อต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล	61 (16.9)	153 (42.5)	83 (23.1)	36 (10.0)	27 (7.5)	3.51	1.11	มาก
การปรับสภาพแวดล้อมชุมชน และบ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุของรัฐบาล	101 (28.1)	155 (43.1)	82 (22.8)	21 (5.8)	1 (0.3)	3.93	0.87	มาก

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนโยบายของรัฐบาล (ต่อ)

ด้านนโยบายของ รัฐบาล	ระดับความสำคัญ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุของรัฐบาล	144 (40.0)	148 (41.1)	51 (14.2)	12 (3.3)	5 (1.4)	4.15	0.88	มาก
การส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล	85 (23.6)	150 (41.7)	82 (22.8)	37 (10.3)	6 (1.7)	3.75	0.98	มาก
การจัดอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) อพมส.ของรัฐบาล	78 (21.7)	144 (40.0)	93 (25.8)	34 (9.4)	11 (3.1)	3.68	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย						3.91	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนโยบายของรัฐบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการของรัฐบาล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุของรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.88) การส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุให้เข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.82) การปรับสภาพแวดล้อมชุมชนและบ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุของรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.87) การส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.98) การจัดอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) อพมส.ของรัฐบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.01) และการปรับเปลี่ยนกฎหมายระเบียบ

ปฏิบัติข้อบังคับให้เอื้อต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบทบาทของเอกชน

ด้านบทบาทของเอกชน	ระดับความสำคัญ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การบริการดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) สำหรับผู้สูงอายุ	86 (23.9)	160 (44.4)	82 (22.8)	28 (7.8)	4 (1.1)	3.82	0.92	มาก
การบริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	52 (14.4)	140 (38.9)	102 (28.3)	53 (14.7)	13 (3.6)	3.46	1.02	มาก
การมี การจ้างงานผู้สูงอายุ	63 (17.5)	163 (45.3)	84 (23.3)	31 (8.6)	19 (5.3)	3.61	1.03	มาก
การมีบริการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ	145 (40.3)	154 (42.8)	49 (13.6)	10 (2.8)	2 (0.6)	4.19	0.81	มาก
รวมเฉลี่ย						3.77	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบทบาทของเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องการมีบริการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือการบริการดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) สำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.92) การมี การจ้างงานผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.03) และการบริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.02) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสถาบันการศึกษา

ด้านสถาบันการศึกษา	ระดับความสำคัญ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ในการเข้าสู่วัยสูงอายุ	69 (19.2)	131 (36.4)	129 (35.8)	26 (7.2)	5 (1.4)	3.65	0.91	มาก
ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ	70 (19.4)	160 (44.4)	99 (27.5)	25 (6.9)	6 (1.7)	3.73	0.90	มาก
การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ	47 (13.1)	164 (45.6)	97 (26.9)	39 (10.8)	13 (3.6)	3.54	0.97	มาก
การสร้างความรู้ให้คนรุ่นใหม่เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ	80 (22.2)	157 (43.6)	81 (22.5)	35 (9.7)	7 (1.9)	3.74	0.97	มาก
การส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่	76 (21.1)	149 (41.4)	85 (23.6)	41 (11.4)	9 (2.5)	3.67	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย						3.67	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสถาบันการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องการสร้างความรู้ให้คนรุ่นใหม่เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.90) การส่งเสริมการถ่ายทอด

ภูมิปัญญาผู้สูงอายุผู้คนรุ่นใหม่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.01) การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ในการเข้าสู่วัยสูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.91) และ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.97) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ด้านความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงาน	ระดับความสำคัญ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
โครงการธนาคารเวลา	72 (20.0)	172 (47.8)	82 (22.8)	29 (8.1)	5 (1.4)	3.77	0.90	มาก
ระบบฐานข้อมูล	75 (20.8)	176 (48.9)	90 (25.0)	14 (3.9)	5 (1.4)	3.84	0.84	มาก
วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ ต้นแบบเพื่อให้ผู้สูงอายุ สามารถขายสินค้า ออนไลน์ได้ด้วยตนเอง	35 (9.7)	157 (43.6)	84 (23.3)	51 (14.2)	33 (9.2)	3.31	1.11	ปานกลาง
นวัตกรรมและ เทคโนโลยีสำหรับผู้ สูงอายุ	77 (21.4)	163 (45.3)	77 (21.4)	20 (5.6)	23 (6.4)	3.70	1.06	มาก
รวมเฉลี่ย						3.66	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องระบบฐานข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ โครงการธนาคารเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.90) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.06) และ วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุต้นแบบเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถขายสินค้าออนไลน์ได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ

4.3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคม

ข้อมูลปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม ปัญหาสุขภาพด้านร่างกาย ปัญหาสุขภาพด้านจิตใจ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านสังคม แสดงดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ปัญหาสุขภาพ	2.37	1.18	น้อย
ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	2.77	1.23	ปานกลาง
ปัญหาด้านสังคม	2.25	1.21	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.46	1.21	น้อย

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 1.21) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 1.23) รองลงมาคือ ปัญหาสุขภาพ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 1.18) และปัญหาด้านสังคม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 1.21) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาสุขภาพ

ปัญหาสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย)	2.69	1.22	ปานกลาง
ปัญหาสุขภาพ (จิตใจ)	2.05	1.14	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.37	1.18	น้อย

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 1.18) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 1.22) รองลงมาคือ ปัญหาสุขภาพ (จิตใจ) อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$, S.D. = 1.14) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย)

ปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย)	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
กลิ่นปัสสาวะไม่อยู่	29 (33.9)	47 (13.1)	88 (24.4)	74 (20.6)	122 (33.9)	2.41	1.29	น้อย
สายตาพร่ามัวมองไม่ชัด	47 (13.1)	81 (22.5)	104 (28.9)	74 (20.6)	54 (15.0)	2.98	1.24	ปานกลาง
การได้ยินลดลง	35 (9.7)	72 (20.0)	109 (30.3)	79 (21.9)	65 (18.1)	2.82	1.22	ปานกลาง
รับประทานยาหลายชนิด	38 (10.6)	68 (18.9)	68 (18.9)	85 (23.6)	64 (17.8)	2.81	1.23	ปานกลาง
เบื่ออาหารง่าย	35 (9.7)	64 (17.8)	123 (34.2)	66 (18.3)	72 (20.0)	2.79	1.22	ปานกลาง
หกล้มบ่อย	15 (4.2)	41 (11.4)	60 (16.7)	83 (23.1)	161 (44.7)	2.07	1.20	น้อย
นอนหลับยาก	33 (9.2)	77 (21.4)	112 (31.1)	92 (25.6)	46 (12.8)	2.89	1.15	ปานกลาง
มีอาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า	34 (9.4)	65 (18.1)	104 (28.9)	84 (23.3)	73 (20.3)	2.73	1.23	ปานกลาง
มีอาการหน้ามืดขณะเปลี่ยนท่า	28 (7.8)	54 (15.0)	128 (35.6)	85 (23.6)	65 (18.1)	2.71	1.15	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						2.69	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 1.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สายตาพร่ามัวมองไม่ชัด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 1.24) รองลงมา คือ นอนหลับยาก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.15) การได้ยินลดลง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 1.22) รับประทานยาหลายชนิด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$,

S.D. = 1.23) เบื่ออาหารง่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.79, S.D. = 1.22) มีอาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.73, S.D. = 1.23) มีอาการหน้ามืดขณะเปลี่ยนท่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.71, S.D. = 1.15) กลั้นปัสสาวะไม่อยู่ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.41, S.D. = 1.29) หกล้มบ่อย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.07, S.D. = 1.20) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (จิตใจ)

ปัญหาสุขภาพ (จิตใจ)	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ความความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว	18 (5.0)	29 (8.1)	45 (12.5)	74 (20.6)	194 (53.9)	1.90	1.19	น้อย
เกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมกับวัย	10 (2.8)	40 (11.1)	69 (19.2)	120 (33.3)	121 (33.6)	2.16	1.09	น้อย
มีความวิตกกังวลกลัวว่าลูกหลานจะทิ้งไม่ดูแล	14 (3.9)	49 (13.6)	66 (18.3)	89 (24.7)	142 (39.4)	2.18	1.20	น้อย
รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว	17 (4.7)	43 (11.9)	82 (22.8)	77 (21.4)	141 (39.2)	2.22	1.21	น้อย
กลัวการเกิดอาการของโรคประจำตัว	22 (6.1)	56 (15.6)	102 (28.3)	94 (26.1)	86 (23.9)	2.54	1.18	น้อย
รู้สึกหมดกำลังใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน	9 (2.5)	33 (9.2)	51 (14.2)	106 (29.4)	161 (44.7)	1.95	1.08	น้อย

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (จิตใจ) (ต่อ)

ปัญหาสุขภาพ (จิตใจ)	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
รู้สึกว่าคุณค่าเท่าเทียมกับผู้อื่น	8 (2.2)	33 (9.2)	44 (12.2)	87 (24.2)	188 (52.2)	1.85	1.09	น้อย
รู้สึกว่าตนเองไม่ค่อยมีอะไรที่น่าภูมิใจ	11 (3.1)	32 (8.9)	43 (11.9)	86 (23.9)	188 (52.2)	1.87	1.12	น้อย
ไม่มีความสุขในการอยู่กับผู้อื่น	15 (4.2)	27 (7.5)	35 (9.7)	74 (20.6)	209 (58.1)	1.79	1.14	น้อย
รวมเฉลี่ย						2.05	1.14	น้อย

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสุขภาพ (จิตใจ) โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$, S.D. = 1.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลัวการเกิดอาการของโรคประจำตัว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 1.18) รองลงมาคือ รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 1.21) มีความวิตกกังวลกลัวว่าลูกหลานจะทิ้งไม่ดูแล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 1.20) เกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 1.09) รู้สึกหมดกำลังใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$, S.D. = 1.08) ความความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 1.19) รู้สึกว่าคุณค่าไม่เท่าเทียมกับผู้อื่น อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.87$, S.D. = 1.12) รู้สึกว่าคุณค่าไม่เท่าเทียมกับผู้อื่น อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 1.09) ไม่มีความสุขในการอยู่กับผู้อื่น อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 1.14) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาเศรษฐกิจ

ปัญหาเศรษฐกิจ	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ	62 (17.2)	71 (19.7)	140 (38.9)	41 (11.4)	46 (12.8)	3.17	1.21	ปานกลาง
ไม่ยากประกอบอาชีพ	22 (6.1)	33 (9.2)	92 (25.6)	84 (23.3)	129 (35.8)	2.26	1.21	น้อย
คิดว่าอาชีพที่ทำได้ผลตอบแทนน้อย	52 (14.4)	63 (17.5)	94 (26.1)	92 (25.6)	59 (16.4)	2.88	1.28	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						2.77	1.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 1.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.21) รองลงมาคือ คิดว่าอาชีพที่ทำได้ผลตอบแทนน้อย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 1.28) และไม่ยากประกอบอาชีพ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 1.21) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสังคม

ปัญหาสังคม	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ทำกิจกรรมต่างๆได้ลดลงเนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง	53 (14.7)	59 (16.4)	108 (30.0)	91 (25.3)	49 (13.6)	2.93	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสังคม (ต่อ)

ปัญหาสังคม	ระดับปัญหา					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ไม่ออกไปพบปะผู้คน	22 (6.1)	31 (8.6)	75 (20.8)	89 (24.7)	143 (39.7)	2.17	1.21	น้อย
รู้สึกว่าคุณไม่มีประโยชน์เป็นภาระลูกหลาน	11 (3.1)	31 (8.6)	67 (18.6)	69 (19.2)	128 (50.6)	1.94	1.14	น้อย
มีการสื่อสารกับคนทั่วไปลำบาก มีผลทำให้ท่านต้องอยู่แต่ในบ้าน	20 (5.6)	35 (9.7)	48 (13.3)	70 (19.4)	187 (51.9)	1.97	1.24	น้อย
รวมเฉลี่ย						2.25	1.21	น้อย

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 1.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทำกิจกรรมต่างๆ ได้ลดลงเนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 1.24) รองลงมาคือ ไม่ออกไปพบปะผู้คน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 1.21) มีการสื่อสารกับคนทั่วไปลำบาก มีผลทำให้ท่านต้องอยู่แต่ในบ้าน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97$, S.D. = 1.24) และ รู้สึกว่าคุณไม่มีประโยชน์เป็นภาระลูกหลาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 1.14) ตามลำดับ

4.4 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ข้อมูลความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านกระบวนการยุติธรรม และด้านบริการทางสังคมทั่วไป แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ด้านการศึกษา	3.13	1.06	ปานกลาง
ด้านสุขภาพอนามัย	3.77	0.95	มาก
ด้านที่อยู่อาศัย	3.43	1.16	มาก
ด้านการมีงานทำและการมีรายได้	3.49	1.05	มาก
ด้านนันทนาการ	3.44	1.05	มาก
ด้านกระบวนการยุติธรรม	3.14	1.17	ปานกลาง
ด้านบริการทางสังคมทั่วไป	4.02	0.95	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	1.05	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.95) รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.95) ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.05) ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.05) ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.16) ด้านกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 1.17) และด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 1.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ	26 (7.2)	88 (24.4)	167 (46.4)	50 (13.9)	29 (8.1)	3.09	0.99	ปานกลาง

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
ด้านการศึกษา (ต่อ)

ด้านการศึกษา	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับการบริการการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่อง	17 (4.7)	76 (21.1)	150 (41.7)	63 (17.5)	54 (15.0)	2.83	1.07	ปานกลาง
ต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ	37 (10.3)	138 (38.3)	118 (32.8)	44 (12.2)	23 (6.4)	3.34	1.03	ปานกลาง
ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่	31 (8.6)	130 (36.1)	107 (29.7)	45 (12.5)	47 (13.1)	3.15	1.15	ปานกลาง
ได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	33 (9.2)	127 (35.3)	121 (33.6)	48 (13.3)	31 (8.6)	3.23	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						3.13	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ ต้องการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.07) ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 1.15) ต้องการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$,

S.D. = 0.99) และต้องการได้รับบริการการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.83, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
ด้านสุขภาพอนามัย

ด้านสุขภาพ อนามัย	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	144 (40.0)	150 (41.7)	7 (13.1)	15 (4.2)	4 (1.1)	4.15	0.88	มาก
ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	77 (21.4)	151 (41.9)	99 (27.5)	27 (7.5)	6 (1.7)	3.74	0.93	มาก
ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	70 (19.4)	161 (44.7)	94 (26.1)	29 (8.1)	6 (1.7)	3.72	0.92	มาก
ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์	66 (18.3)	134 (37.2)	113 (31.4)	40 (11.1)	7 (1.9)	3.59	0.97	มาก
ได้รับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติด้านสภาพจิตใจและการผ่อนคลายความเครียด	83 (23.1)	127 (35.3)	101 (28.1)	38 (10.6)	11 (3.1)	3.65	1.04	มาก
รวมเฉลี่ย						3.77	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพอนามัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.88) รองลงมาคือ ต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.93) ต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.92) ต้องการได้รับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติด้านสภาพจิตใจและการผ่อนคลายความเครียด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.04) และต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.97) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย

ด้านที่อยู่อาศัย	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้ อบต.ช่วยเหลือและสนับสนุน	87 (24.2)	80 (22.2)	143 (39.7)	29 (8.1)	21 (5.8)	3.51	1.11	มาก
ได้รับการจัดบริการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	64 (17.8)	90 (25.0)	140 (38.9)	38 (10.6)	28 (7.8)	3.34	1.12	ปานกลาง
มีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	56 (15.6)	94 (26.1)	137 (38.1)	33 (9.2)	40 (11.1)	3.26	1.16	ปานกลาง
มีการจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่ง	93 (25.8)	134 (37.2)	66 (18.3)	29 (8.1)	38 (10.6)	3.60	1.24	มาก
รวมเฉลี่ย						3.43	1.16	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการมีการจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.24) รองลงมาคือ ต้องการได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้ อบต.ช่วยเหลือและสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.11) ต้องการได้รับการจัดบริการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.12) และต้องการมีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการมีงานทำและการมีรายได้

ด้านการมีงานทำ และการมีรายได้	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีการฝึกอาชีพที่ เหมาะสมแก่ ผู้สูงอายุ	56 (15.6)	132 (36.7)	110 (30.6)	39 (10.8)	23 (6.4)	3.44	1.07	มาก
มีการจัดหาอาชีพที่ เหมาะสมแก่ ผู้สูงอายุ	49 (13.6)	158 (43.9)	91 (25.3)	42 (11.7)	20 (5.6)	3.48	1.04	มาก
มีพัฒนาทักษะใน การประกอบอาชีพ	48 (13.3)	155 (43.1)	97 (26.9)	36 (10.0)	24 (6.7)	3.46	1.05	มาก
มีสถานที่สำหรับ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ของผู้สูงอายุ	50 (13.9)	140 (38.9)	114 (31.7)	32 (8.9)	24 (6.7)	3.45	1.05	มาก
มีการส่งเสริมการ ออมและการลงทุน ในผู้สูงอายุ	67 (18.6)	154 (42.8)	89 (24.7)	31 (8.6)	19 (5.3)	3.61	1.05	มาก
รวมเฉลี่ย						3.49	1.05	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการมีการส่งเสริมการออมและการลงทุนในผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.05) รองลงมาคือ ต้องการมีการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.04) ต้องการมีพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.05) ต้องการมีสถานที่สำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.05) และต้องการมีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ

ด้านนันทนาการ	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ และเครือข่าย	57 (15.8)	135 (37.5)	113 (31.4)	38 (10.6)	17 (4.7)	3.49	1.03	มาก
อบต.จัดทัศนศึกษาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	73 (20.3)	121 (33.6)	113 (31.4)	33 (9.2)	20 (5.6)	3.54	1.08	มาก
ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	56 (15.6)	139 (38.6)	99 (27.5)	51 (14.2)	15 (4.2)	3.47	1.04	มาก
ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน	40 (11.1)	110 (30.6)	129 (35.8)	56 (15.6)	25 (6.9)	3.23	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
ด้านนันทนาการ (ต่อ)

ด้านนันทนาการ	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
อบต.จัดกิจกรรมงานอดิเรก เช่น งานฝีมือ ทำอาหาร จัดสวน เป็นต้น เพื่อความผ่อนคลายและฝึกความใจเย็น	47 (13.1)	133 (36.9)	117 (32.5)	45 (12.5)	18 (5.0)	3.41	1.02	มาก
รวมเฉลี่ย						3.44	1.05	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้ อบต.จัดทัศนศึกษาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.08) รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.03) ต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.04) ต้องการให้อบต.จัดกิจกรรมงานอดิเรก เช่น งานฝีมือ ทำอาหาร จัดสวน เป็นต้นเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความใจเย็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.02) และต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 1.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
ด้านกระบวนการยุติธรรม

ด้านกระบวนการ ยุติธรรม	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับคำปรึกษา แนะนำด้าน กฎหมายเกี่ยวกับ สิทธิและสวัสดิการ ของผู้สูงอายุ	58 (16.1)	99 (27.5)	122 (33.9)	49 (13.6)	32 (8.9)	3.28	1.15	ปานกลาง
ได้รับคำปรึกษา แนะนำ และ ดำเนินการอื่นที่ เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางแก้ไข ปัญหาครอบครัว	42 (11.7)	77 (21.4)	131 (36.4)	67 (18.6)	43 (11.9)	3.02	1.16	ปานกลาง
ได้รับคำปรึกษา แนะนำ และ ดำเนินการอื่นที่ เกี่ยวข้องในการถูก ละเมิดสิทธิด้าน ต่างๆ	37 (10.3)	119 (33.1)	105 (29.2)	49 (13.6)	50 (13.9)	3.12	1.19	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย						3.14	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านกระบวนการยุติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 1.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 1.15) รองลงมาคือ ต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการถูกละเมิดสิทธิด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.19) และต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางแก้ไขปัญหาครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 1.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป

ด้านบริการทางสังคมทั่วไป	ระดับความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ได้รับการจัดสวัสดิการหรือช่วยเหลือในการจัดงานศพของผู้สูงอายุ	135 (37.5)	148 (41.1)	48 (13.3)	18 (5.0)	11 (3.1)	4.05	0.99	มาก
ได้รับบริการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่รัฐจัดให้	109 (30.3)	130 (36.1)	95 (26.4)	22 (6.1)	4 (1.1)	3.88	0.94	มาก
ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ	132 (36.7)	134 (37.2)	73 (20.3)	13 (3.6)	8 (2.2)	4.03	0.95	มาก
ได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้อย่างเหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลา	151 (41.9)	124 (34.4)	67 (18.6)	13 (3.6)	5 (1.4)	4.12	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย						4.02	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลา อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือ ต้องการได้รับการจัดสวัสดิการหรือช่วยเหลือในการจัดงานศพของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.99) ต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.95) และต้องการได้รับการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่รัฐจัดให้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	170	3.42	0.68	0.081	0.776
หญิง	190	3.54	0.63		

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

ตารางที่ 4.28 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
60 - 69 ปี	207	3.58	.61	7.591	0.001*
70 - 79 ปี	119	3.43	.73		
80 ปีขึ้นไป	34	3.13	.52		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานหลัก และทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	60 - 69 ปี	70 - 79 ปี	80 ปีขึ้นไป
60 - 69 ปี	3.58	-	0.049*	0.000*
70 - 79 ปี	3.43	-	-	0.018*
80 ปีขึ้นไป	3.13	-	-	-

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ เปรียบเทียบตามอายุ มีความแตกต่าง 2 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุ 60 - 69 ปี มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่มีอายุ 70 - 79 ปี และอายุ 80 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 2 ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุ 70 - 79 ปี มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.30 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
โสด	30	3.46	0.77	0.899	0.442
สมรส	235	3.53	0.64		
หม้าย	77	3.40	0.66		
หย่าร้าง	18	3.36	0.63		

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

ตารางที่ 4.31 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ประถมศึกษา	296	3.47	0.67	1.834	0.141
มัธยมศึกษา/ปวช.	37	3.71	0.53		
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	7	3.42	0.44		
ไม่ได้รับการศึกษา	20	3.33	0.67		

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

ตารางที่ 4.32 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
รับจ้าง	99	3.46	0.63	6.323	0.000*
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	61	3.79	0.58		
นายจ้าง/ผู้ประกอบการ	8	3.55	0.43		
เกษตรกร	112	3.51	0.58		
ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	80	3.25	0.44		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานหลัก และทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$	รับจ้าง	ค้าขาย/อาชีพอิสระ	นายจ้าง/ผู้ประกอบการ	เกษตรกร	ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ
รับจ้าง	3.46	-	0.001*	0.714	0.574	0.030*
ค้าขาย/อาชีพอิสระ	3.79	-	-	0.305	0.006*	0.000*
นายจ้าง/ผู้ประกอบการ	3.55	-	-	-	0.876	0.214
เกษตรกร	3.51	-	-	-	-	0.006*
ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.25	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ เปรียบเทียบตามอาชีพ มีความแตกต่าง 3 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีรับจ้างมีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ แต่มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุน้อยกว่าผู้ที่มีอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระ

คู่ที่ 2 ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย/อาชีพอิสระมีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรและผู้ที่ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ

คู่ที่ 3 ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรมีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ

ตารางที่ 4.34 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่า 5,000 บาท	200	3.37	0.70	1.651	0.101
5,001 - 15,000 บาท	131	3.71	0.51		
15,001 - 25,000 บาท	20	3.24	0.73		
25,001 บาทขึ้นไป	9	3.40	0.45		

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

ตารางที่ 4.35 แสดงการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ

ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม)	253	3.57	0.63	1.638	0.059
ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน)	91	3.32	0.68		
ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง)	10	2.91	0.65		

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากมีค่า Sig มากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) กับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

ตารางที่ 4.36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

	X _{1.1}	X _{1.2}	X _{1.3}	X _{1.4}	Y
X _{1.1}	1				
X _{1.2}	0.605*	1			
X _{1.3}	0.650*	0.640*	1		
X _{1.4}	0.585*	0.595*	0.709*	1	
Y	0.335*	0.466*	0.519*	0.516*	1

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.585- 0.709 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) กับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.335 - 0.519

ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)	ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ				
	B	Std. error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.574	0.183		8.586	0.000
ด้านนโยบายของรัฐบาล (X _{1,1})	0.124	0.059	0.128	2.102	0.036*
ด้านบทบาทของเอกชน (X _{1,2})	0.196	0.059	0.202	3.324	0.001*
ด้านสถาบันการศึกษา (X _{1,3})	0.229	0.057	0.280	4.012	0.000*
ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (X _{1,4})	0.224	0.053	0.272	4.236	0.000*
R = 0.58 R ² = 0.337 R ² adj = 0.329 F = 45.052					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ด้านนโยบายของรัฐบาล (Sig. = 0.036) ด้านบทบาทของเอกชน (Sig. = 0.001) ด้านสถาบันการศึกษา (Sig. = 0.000) และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Sig. = 0.000) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยค่า R² adj = 0.329 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 32.90

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ด้านสถาบันการศึกษา (B = 0.229) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (B = 0.224) ด้านบทบาทของเอกชน (B = 0.196) และด้านนโยบายของรัฐบาล (B = 0.124) ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) แบบปกติ (Enter) สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการเชิงเส้นตรง เพื่อทำนายความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.574 + 0.124(X_{1,1}) + 0.196(X_{1,2}) + 0.229(X_{1,3}) + 0.224(X_{1,4})$$

สมมติฐานที่ 3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีผู้สูงอายุ

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ กับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

ตารางที่ 4.38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

	X _{2.1}	X _{2.2}	X _{2.3}	Y
X _{2.1}	1			
X _{2.2}	0.545*	1		
X _{2.3}	0.801*	0.547*	1	
Y	0.121*	0.183*	0.065	1

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.545 – 0.801 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ กับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (Y) พบว่า ปัญหาสุขภาพ และปัญหาด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.121 – 0.183 ส่วนปัญหาด้านสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการ
สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ				
	B	Std. error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.101	0.115		26.932	0.000
ปัญหาสุขภาพ (X _{2.1})	0.102	0.066	0.136	1.535	0.126
ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (X _{2.2})	0.124	0.042	0.189	2.984	0.003*
ปัญหาด้านสังคม (X _{2.3})	0.095	0.057	0.148	1.663	0.097
R = 0.204 R ² = 0.402 R ² adj = 0.330 F = 5.140					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ (Sig. = 0.003) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยค่า R² adj = 0.330 แสดงให้เห็นว่า ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 33.0

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) แบบปกติ (Enter) สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการเชิงเส้นตรง เพื่อทำนายความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้

$$\hat{y} = 3.101 + 0.124(X_{2.2})$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) และปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 15 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวน 2,648 คน และใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและผิดพลาดของข้อมูล จึงทำการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเป็น 360 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีความเป็นอิสระต่อกัน (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 60 - 69 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท และความสามารถในการช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม)

2. ข้อมูลปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยด้านนโยบายของรัฐบาล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ตามลำดับ สามารถอธิบายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายของรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการของรัฐบาล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เรื่องระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุของรัฐบาล เรื่องการส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุให้เข้าถึงระบบ

สวัสดิการอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เรื่องการปรับสภาพแวดล้อมชุมชนและบ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุของรัฐบาล เรื่องการส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล เรื่องการจัดอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) อพมส. ของรัฐบาล และเรื่องการปรับเปลี่ยนกฎหมายระเบียบปฏิบัติข้อบังคับให้เอื้อต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล ตามลำดับ

2.2 ด้านบทบาทของเอกชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องการมีบริการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เรื่องการบริการดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) สำหรับผู้สูงอายุ เรื่องการมีการจ้างงานผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก และเรื่องการบริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

2.3 ด้านสถาบันการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องการสร้างความรู้ให้คนรุ่นใหม่เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เรื่องศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ เรื่องการส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ เรื่องการเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ในการเข้าสู่วัยสูงอายุ และเรื่องส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ ตามลำดับ

2.4 ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเรื่องระบบฐานข้อมูล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เรื่องโครงการธนาคารเวลา เรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ และเรื่องวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุต้นแบบเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถขายสินค้าออนไลน์ได้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

3. ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ปัญหาสุขภาพ และปัญหาด้านสังคม ตามลำดับ สามารถอธิบายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

3.1 ปัญหาสุขภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ปัญหาสุขภาพ (จิตใจ)

- ด้านปัญหาสุขภาพ (ร่างกาย) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาสายตาพร่ามัวมองไม่ชัด เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีปัญหานอนหลับยาก มีปัญหาการได้ยินลดลง มีปัญหารับประทานยาหลายชนิด

มีปัญหาเบื่ออาหารง่าย มีปัญหามีอาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า มีปัญหามีอาการหน้ามืด ขณะเปลี่ยนท่า มีปัญหาหกล้มปัสสาวะไม่อยู่ มีปัญหาหกล้มบ่อย ตามลำดับ

- ด้านปัญหาสุขภาพ (จิตใจ) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลัวการเกิดอาการของโรคประจำตัว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีปัญหา รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว มีปัญหาความวิตกกังวลกลัวว่าลูกหลานจะทิ้งไม่ดูแล มีปัญหาเกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมกับวัย มีปัญหา รู้สึกหมดกำลังใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีปัญหาความความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว มีปัญหา รู้สึกว่าตนเองไม่ค่อยมีอะไรที่น่าภูมิใจ มีปัญหา รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าเท่าเทียมกับผู้อื่น มีปัญหา ไม่มีความสุขในการอยู่กับผู้อื่น ตามลำดับ

3.2 ด้านปัญหาเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ คิดว่าอาชีพที่ทำได้ผลตอบแทนน้อย และไม่เอายากประกอบอาชีพ ตามลำดับ

3.3 ด้านปัญหาสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาเรื่องทำกิจกรรมต่างๆ ได้ลดลงเนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีปัญหาเรื่องไม่เอายากไปพบปะผู้คน มีปัญหาเรื่องการสื่อสารกับคนทั่วไปลำบาก มีผลทำให้ท่านต้องอยู่แต่ในบ้าน และรู้สึกว่าคุณค่าท่านไม่มีประโยชน์เป็นภาระลูกหลาน ตามลำดับ

4. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านกระบวนการยุติธรรม และด้านการศึกษา ตามลำดับ สามารถอธิบายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

4.1 ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ และต้องการได้รับการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

4.2 ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ต้องการได้รับ

คำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ต้องการได้รับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติ ด้านสภาพจิตใจและการผ่อนคลายความเครียด และต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ ตามลำดับ

4.3 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการมีการจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่ง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้ อบอุ่นช่วยเหลือและสนับสนุน ต้องการได้รับการจัดบริการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และ ต้องการมีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ตามลำดับ

4.4 ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการมีการส่งเสริมการออม และการลงทุนในผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการมีการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ต้องการมีพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ต้องการมีสถานที่สำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ และต้องการมีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ตามลำดับ

4.5 ด้านนันทนาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้ อบอุ่น จัดทัศนศึกษาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย ต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ต้องการให้อบอุ่น จัดกิจกรรมงานอดิเรก เช่น งานฝีมือ ทำอาหาร จัดสวน เป็นต้นเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความจำ และ ต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ตามลำดับ

4.6 ด้านกระบวนการยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการถูกละเมิดสิทธิในด้านต่างๆ และต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางแก้ไขปัญหาครอบครัว ตามลำดับ

4.7 ด้านบริการทางสังคมทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้เหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลา เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ต้องการได้รับการจัดสวัสดิการหรือช่วยเหลือในการจัดงานศพของผู้สูงอายุ และต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ และ ต้องการได้รับบริการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่รัฐจัดให้ ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

5.1 สมมติฐานที่ 1 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้น อายุ และอาชีพ

5.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.3 สมมติฐานที่ 3 ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีผู้สูงอายุ พบว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุ และอาชีพ แตกต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจาตุรงค์ จันทะชาลี และคณะ (2561) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า การเปรียบเทียบความต้องการ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและด้อยโอกาส แตกต่างกัน และผู้สูงอายุที่มีอาชีพ ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน และด้อยโอกาส และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา บุญเกิด (2557) ศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอ

เกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิฐานะและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตระคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากความสัมพันธ์ ในการดูแลและให้การสนับสนุน เอื้ออำนวยกันแก่ผู้สูงอายุนั้น ต้องอาศัยปัจจัยที่ประกอบด้วย นโยบายของรัฐบาล บทบาทของเอกชน สถาบันการศึกษา และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เมื่อทราบว่าปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่าง ๆ นั้นส่งผลต่อความต้องการของผู้สูงอายุอย่างไรบ้าง ก็จะสามารถนำผลการศึกษาข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงแผนนโยบายเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุให้ตรงกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณอร วันทอง และคณะ (2563) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า ทุกองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านสมรรถนะองค์กร ด้านเอกชน ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยยืนยันที่สำคัญของแต่ละด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับแบบจำลองสมการโครงสร้างของรูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ

3. จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ ด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิฐานะและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตระคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้สูงอายุมีปัญหาเรื่องรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพมากที่สุด เนื่องจากผู้สูงอายุมีสภาพร่างกายทรุดโทรมอ่อนแอลง ส่งผลให้สมรรถภาพในการทำงานลดลง ซึ่งมีผลมาถึงอาชีพและการหารายได้ ทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เพราะฉะนั้นในช่วงวัยสูงอายุนี้สภาพการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุมาก ปัญหาเศรษฐกิจนั้นค่อนข้างจะเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ โดยพบปัญหาทั้งผู้สูงอายุในเมืองและในชนบท ดังจะพบได้ว่า ผู้สูงอายุจำนวนมากต้องพึ่งพาอาศัยบุตรหลานญาติพี่น้อง ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีที่พึ่งพาก็ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงตนเองต่อไปจนร่างกายไปไม่ไหว ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี สังข์ศรี (2540) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ผู้สูงอายุด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ เมื่ออยู่ในวัยทำงานบุคคลจะประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างเต็มที่ แต่เมื่ออย่างเข้าสู่วัยผู้สูงอายุแล้ว สภาพร่างกายทรุดโทรมอ่อนแอลง ส่งผลให้สมรรถภาพในการทำงานลดลง ซึ่งมีผลมาถึงอาชีพและการหารายได้ ทำให้รายได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ดังนั้นในช่วงวัยสูงอายุนี้สภาพการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลกระทบต่อผู้สูงอายุมาก ปัญหาเศรษฐกิจนั้นค่อนข้างจะเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ โดยพบปัญหาทั้งผู้สูงอายุในเมืองและในชนบทดังจะพบได้ว่า ผู้สูงอายุจำนวนมากต้องพึ่งพาอาศัย

บุตรหลานญาติพี่น้อง ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีที่พึ่งพาก็ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงตนเองต่อไปจนร่างกายไปไม่ไหว ดังนั้นจึงทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการความต้องการสวัสดิการสังคม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูทุมพร ศตะกูรมะ (2556) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านการมีงานทำ มีรายได้อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

5.3 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนเป็นหน่วยงานหลักที่สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาแผนนโยบายเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุ นำไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนทำให้เข้าถึงระดับปัญหาและแก้ไขปัญหาค้นคว้าความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างตรงจุด และนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่มากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในด้านนโยบายรัฐบาล ด้านบทบาทของเอกชน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายรัฐบาล ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในด้านนี้มากเป็นลำดับแรก ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับด้านนี้เป็นหลัก รัฐบาลควรมีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการของรัฐมากขึ้น เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ควรมีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ เช่น การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการบริการในโรงพยาบาล การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะการฟื้นฟู เป็นต้น ด้านเศรษฐกิจ เช่น เงินกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ยังมีผู้สูงอายุที่ขาดโอกาสในการรับรู้การมีอยู่ของสวัสดิการเบี้ยยังชีพ จึงทำให้ผู้สูงอายุเสียสิทธิในการได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เป็นต้น โดยสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุจำนวนมากขาดโอกาสในการรับรู้และเข้าถึงสวัสดิการอาจเกิดจากการขาดความสนับสนุนด้านงบประมาณโดยภาครัฐ เพราะฉะนั้นภาครัฐควรเปลี่ยนจากการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุมาเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ควรเพิ่มนโยบายหรือจัดโครงการอบรมให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพิทักษ์ผู้สูงอายุให้เข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม หรือลงพื้นที่ส่งเสริมและให้ความรู้ด้าน

สวัสดิการผู้สูงอายุในเชิงรุกให้ครอบคลุมทั่วถึง โดยจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

1.2 ด้านบทบาทของเอกชน ผู้ประกอบการเอกชนควรมีการให้จัดให้บริการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ การบริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการบริการดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) สำหรับผู้สูงอายุเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัย ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในกรณีที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่บ้านเพียงลำพัง ลดภาวะซึมเศร้า และกระตุ้นการเข้าสังคมของผู้สูงอายุ ความมั่นคงทางรายได้ ส่งเสริมการจ้างงานและจัดหางานที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุให้มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ

1.3 ด้านสถาบันการศึกษา ควรมีการสร้างความรู้ให้คนรุ่นใหม่เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ และควรมีการจัดตั้งศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ สร้างจิตใจที่แจ่มใสให้ผู้สูงอายุด้วยกิจกรรมทางสังคม ให้ความรู้และวิธีรับมือถึงความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและอารมณ์ของผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านสุขภาพ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีและรู้วิธีช่วยเหลือตัวเองได้

1.4 ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของผู้สูงอายุที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ทุกหน่วยงาน และควรมีการจัดทำโครงการธนาคารเวลา เพื่อให้เป็นพื้นที่สื่อกลางการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือระหว่างสมาชิก โดยสมาชิกจะไปลงพื้นที่ไปดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ และจะมีการบันทึกจัดเก็บเวลาที่ทำจิตอาสากันอย่างเป็นระบบ และสมาชิกสามารถเบิกเวลามาใช้ เพื่อให้จิตอาสารุ่นใหม่ ๆ มาดูแลเราต่อไปเมื่อเรามีอายุมากขึ้น

2. ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาหลักที่ควรให้ความสำคัญ ผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ อาจเนื่องมาจากผู้สูงอายุมีปัญหาสภาพร่างกายและการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมถอยลง สามารถทำงานได้น้อยลง จึงทำให้ขาดความมั่นใจในตัวเอง มีอารมณ์กังวลง่ายและกลัวในสิ่งที่ไม่เคยกลัวมาก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลัวการเป็นโรคและกลัวการถูกทอดทิ้ง ทำให้มีสุขภาพจิตใจที่ย่ำแย่ ดังนั้นควรมีการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถทำงานมีเงินเลี้ยงชีพ ก็จะช่วยลดปัญหาข้างต้นได้ เช่น การจัดตั้งร้านค้าหรือร้านอาหารที่มีแรงงานเป็นผู้สูงวัยโดยเฉพาะ หรือกระตุ้นให้หน่วยงานต่าง ๆ จ้างผู้สูงวัยเข้าทำงานเพื่อให้มีรายได้ และยังสามารถแก้ปัญหาผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ หรือส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ควรมีการสนับสนุนให้มีการปรับสภาพแวดล้อมชุมชนและบ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุ รวมถึงการมีศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ

3. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านบริการทางสังคมทั่วไป ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ด้านนันทนาการ และด้านที่อยู่อาศัย ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากตามลำดับ ดังนั้นเพื่อให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารจัดการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุสูงสุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ด้านบริการทางสังคมทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งบริการทางสังคมทั่วไปเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ผู้สูงอายุควรได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นรัฐควรบริหารจัดการระบบให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลา เช่น ช่องทางด่วนพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ ในโรงพยาบาลหรือสถานที่ราชการต่าง ๆ รวมถึงการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะสำหรับผู้สูงอายุให้มีความเพียงพอ และการส่งเสริมการจัดการศพตามประเพณี

3.2 ด้านสุขภาพอนามัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งการบริการด้านสุขภาพอนามัย ถือเป็นสิทธิของผู้สูงอายุที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ดังนั้นควรมีการจัดให้บริการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุ และควรจัดให้มีการคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และวิธีการปฏิบัติด้านสภาพจิตใจและการผ่อนคลายความเครียด

3.3 ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งเป็นการให้บริการด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาสรวมถึงการเข้าถึงสังคมของผู้สูงอายุ ดังนั้นควรมีการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ด้วยการจัดกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มทำงานจักรสาน ทำสบู่สมุนไพร เป็นต้น โดยหน่วยงานระดับชุมชนควรมีการจัดหาสถานที่สำหรับการจำหน่ายสินค้าของผู้สูงอายุ โดยอาจจะร่วมมือกันกับภาคเอกชนนำสินค้าของผู้สูงอายุไปจำหน่าย ทำให้ผู้สูงอายุศักยภาพที่พึ่งพาตนเองได้ และควรมีการส่งเสริมการออมและการลงทุนในผู้สูงอายุในระยะยาว

3.4 ด้านนันทนาการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ทำในเวลาว่าง ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเหนื่อยเมื่อยล้าทางร่างกายจิตใจและสมอง ผ่อนคลายความตึงเครียด การทำให้ชีวิตสดชื่น ก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล ดังนั้นควรมีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

และกิจกรรมงานอดิเรก เช่น งานฝีมือ ทำอาหาร จัดสวน เป็นต้น เพื่อความผ่อนคลายและฝึกความใจเย็น

3.5 ด้านที่อยู่อาศัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งด้านที่อยู่อาศัยเป็นความต้องการด้านความปลอดภัย (Safe Needs) ตามแนวคิดความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และขาดผู้อุปการะ ควรมีการจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่ง โดยการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุในชุมชน สำหรับผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยของตนเองและยังสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตแก่ผู้สูงอายุ เช่น ราวเกาะในทางเดิน และห้องน้ำ ทางต้องไม่ลาดชันจนเกินไป ควรมีพื้นลักษณะหยาบ เพื่อป้องกันการลื่น เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนเท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาความต้องการความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อนำมาเปรียบเทียบและเพื่อให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบของสวัสดิการของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ศึกษามากขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 360 คนเท่านั้น ซึ่งข้อจำกัดของการใช้แบบสอบถามคือ ผู้ศึกษาจะได้ข้อมูลเฉพาะคำถามตามแบบสอบถามเท่านั้น ดังนั้นควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และเพื่อให้สามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเชิงเหตุและผลมากยิ่งขึ้น

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอนเท่านั้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุ ดังนั้นควรมีการศึกษากลุ่มอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้วย เช่น การศึกษาเรื่องความร่วมมือของภาคประชาชนในการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผู้สูงอายุในชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). **แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552**. เข้าถึงเมื่อ 24 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.dop.go.th>
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2547). **พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546**. กรุงเทพฯ: เจ.เอส. การพิมพ์.
- กิตติวงศ์ สาสวด. (2560). "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้." **วารสารชุมชนวิจัย**, 11, 2: 21.
- จาตุรงค์ จันทะชาวี และคณะ. (2561). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี." **Journal of Management and Development Ubon Ratchathani Rajabhat University**, 11: 121 – 139.
- จิณณ์นิษา พงษ์ดี และ ปิยธิดา คูหิรัญญรัตน์. (2558). "ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเหมืองแบ่ง ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย." **วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชนมหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 3, 4.
- ณัฐจิตรดา เทวาลีศสกุล วนิภา ศิริวิรสกุล และ ชัชสรัญ รอดยิ้ม. (2559). "แนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุจากภาวะให้เป็นพลัง กรณีศึกษาเทศบาลนครรังสิต." **Veridian E-Journal, Silpakorn University**, 9, 1.
- นันทนา อยู่สบาย. (2557). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระจรเข้ร้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ." การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). **การวิจัยตลาด**. กรุงเทพมหานคร: ท้อป.
- ปานใจ จันทร์สีดา. (2558). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว." หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรรณอร วันทอง จีระ ประทีป และ กิตติพงษ์ เกียรติวัชรชัย. (2563). "รูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย." **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.**, 8, 2: 656-670.

- พระครูภัทรปัญญาคุณ (เวียง แซ่ฮ้อย). (2560). "การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช." มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชิต ขจรเดชะ. (2561). "ระบบนิเวศธุรกิจ (Business Ecosystems) การวิเคราะห์และปรับตัวของอุตสาหกรรมการพิมพ์." **วารสารการพิมพ์ไทย**, 17, 115.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก. (2545). **สูงอายุวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภานุรุจ เดชวารี. (2555). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแย้มพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์." **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2560). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย 2559**. นครปฐม: พรินเตอร์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 74-75.
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). "ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี." **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- วรรณิภา สระศรี. (2558). "แนวทางรองรับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่." **วิทยานิพนธ์ (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**.
- เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล. (2555). "นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." **วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์**, 1, 1.
- สันติพันธ์ พุฒฤทธิ์ ประชัน คะเนวัน และ สถาพร วิชัยรัมย์. (2562). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์." **วารสารสหวิทยาการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**, 3, 1: 81-88.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-2583 (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

- สุมลพร ตะน่าน และ ปวีช เถลิมวัฒน์. (2561). "การจัดสวัสดิการและความต้องการของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุ อำเภอภูดัก จังหวัดอุดรธานี." **วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ**, 1, 2: 1189- 1195.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2540). **การศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาทางไกล**. กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุมิตรา จุตโน. (2556). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแคน อำเภอห้วยราช จังหวัดนครราชสีมา." **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**, 5, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม): 105-119.
- หมัดเฟาซี รูบามา และ กฤษดา มงคลศรี. (2562). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา." **วารสารการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ**, 10, 1: 906-920.
- องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. (2563ก). **ข้อมูลประวัติความเป็นมา**. เข้าถึงเมื่อ 30 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.takram-en.go.th/about>
- องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. (2563ข). **จำนวนหมู่บ้านประชากร**. เข้าถึงเมื่อ 30 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.takram-en.go.th/about>
- อาภรณ์ ชีวะเกรียงไกร. (2560). **ผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุ ของประเทศไทย**. เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641444>
- อุทุมพร ศตะกุ่มมะ. (2556). "ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก." **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**, 7, 1: 129 – 138.

ภาษาอังกฤษ

- Best, J. W. (1977). **Research in Education**. New Jersey: Prentice hall Inc.
- Cronbach, L. J. (1974). **Essentials of psychological testing**. New York: Harper & Row.
- JAMES, F. M. (2005). "Business ecosystems and the view from the firm." **The Antitrust Bulletin**.
- Lawton, M. P. (1985). "The Elderly in Context: Perspectives from Environmental Psychology and Gerontology." Philadelphia Geriatric Center, Norristown State Hospital, Pennsylvania State University.

Likert, R. (1961). **New pattern of management**. New York: Mc Graw-Hill.

Shen, S., Li, F., and Tanui, J. K. (2012). "Quality of life and old age social welfare system for the rural elderly in China." **Ageing International**, 37, 3: 285-299.

United Nation. (2015). **World populations ageing 2015**. New York: Author.

Yusran, R., and Sabri, R. (2020). "Policy to Improve the Quality of Life and Welfare of the Elderly in Nursing Homes in West Sumatra Province." In **International Conference On Social Studies, Globalisation And Technology (ICSSGT 2019)** (August): 493-497.

ภาคผนวก

เรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง

1.รายละเอียดของแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบคำถามให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1.เพศ

ชาย

หญิง

2.อายุ

60-69 ปี

70-79 ปี

80 ปีขึ้นไป

3.สถานภาพสมรส

โสด

สมรส

หม้าย

หย่าร้าง

4.ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา/ปวช.

ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

ไม่ได้รับการศึกษา

5.อาชีพ

รับจ้าง

ค้าขาย/อาชีพอิสระ

นายจ้าง/ผู้ประกอบการ

เกษตรกร

ว่างงาน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ

6.รายได้ (เฉลี่ยต่อเดือน)

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001-15,000 บาท

15,001-25,000 บาท

25,001 บาทขึ้นไป

7.ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ

ช่วยเหลือตนเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม)

ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน)

ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem) ที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

มีทั้งหมด 20 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามที่มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

มาก ให้คะแนน 4 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมปาน

กลาง

น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
1.นโยบายของรัฐบาล หมายถึง แนวทางกิจกรรม การกระทำ ของรัฐบาล โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ หรือ วิธีการบริหาร สำหรับผู้สูงอายุให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต					
1.1 ท่านคิดว่า การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการของรัฐบาล เช่น เบี้ยยังชีพ,เงินกู้ยืมประกอบอาชีพ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
1.2 ท่านคิดว่า การส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุให้เข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมของรัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
1.3 ท่านคิดว่า การปรับเปลี่ยนกฎหมายระเบียบปฏิบัติข้อบังคับให้เอื้อต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล เช่น การขยายเกณฑ์อายุเกษียณ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
1.4 ท่านคิดว่า การปรับสภาพแวดล้อมชุมชนและบ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุของรัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
1.5 ท่านคิดว่า การมีระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุของรัฐบาล เช่น การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการบริการ, พัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะการฟื้นฟู มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
1.6 ท่านคิดว่า การส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้านผู้สูงอายุของรัฐบาล เช่น ชมรมผู้สูงอายุ/องค์กรด้านผู้สูงอายุ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
1.7 ท่านคิดว่า การจัดทำอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) อพมส.ของรัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
2.บทบาทของเอกชน หมายถึง การที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม มีหน้าที่ ที่จะช่วยเหลือ ส่งเสริม เอื้ออำนวย เกื้อกูลและเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ					
2.1 ท่านคิดว่า การบริการดูแลผู้สูงอายุระหว่างวัน (Day Care) สำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
2.2 ท่านคิดว่า การบริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ รัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
2.3 ท่านคิดว่า การมีการจ้างงานผู้สูงอายุ รัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
2.4 ท่านคิดว่า การมีบริการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ รัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
3.สถาบันการศึกษา หมายถึง สถาบันสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับแบบแผนการขัดเกลา ถ่ายทอดวัฒนธรรม การให้ความรู้ ฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้สูงอายุ รวมไปถึงการเข้ามาให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ					
3.1 ท่านคิดว่า การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ในการเข้าสู่วัยสูงอายุ รัฐบาล มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
3.2 ท่านคิดว่า การมีศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ ที่เป็นแหล่งรองรับการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
3.3 ท่านคิดว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
3.4 ท่านคิดว่า การสร้างความรู้ให้คนรุ่นใหม่เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
3.5 ท่านคิดว่า การส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุสู่คนรุ่นใหม่ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					

ปัจจัยที่เอื้ออำนวย (Ecosystem)	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
4.ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มหรือหน่วยงานทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยมีความสามัคคีกันเพื่องานสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์เดียวกันตามเวลาที่กำหนด					
4.1 ท่านคิดว่า โครงการธนาคารเวลา (โครงการธนาคารเวลา หมายถึง พื้นที่สื่อกลางการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือระหว่างสมาชิก โดยสมาชิกจะไปลงพื้นที่ไปดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ และจะมีการบันทึกจัดเก็บเวลาที่ทำจิตอาสากันอย่างเป็นระบบ และสมาชิกสามารถเบิกเวลามาใช้ เพื่อให้จิตอาสารุ่นใหม่ ๆ มาดูแลเราต่อไปเมื่อเรามีอายุมากขึ้น) มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
4.2 ท่านคิดว่า ระบบฐานข้อมูล (พัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลผู้สูงอายุให้เชื่อมโยงกันในทุกหน่วยงาน) มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
4.3 ท่านคิดว่า วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุต้นแบบ ทำให้ผู้สูงอายุสามารถขายสินค้าออนไลน์ได้ด้วยตนเอง มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					
4.4 มีความสำคัญกับตัวท่าน นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ เช่น บ้านสำหรับผู้สูงอายุ อุปกรณ์จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ มีความสำคัญต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของท่าน					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ

มีทั้งหมด 25 ข้อ ลักษณะของข้อความที่มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน	หมายถึง ผู้สูงอายุมีปัญหาดังกล่าวมากที่สุด
มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน	หมายถึง ผู้สูงอายุมีปัญหาดังกล่าวมาก
ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน	หมายถึง ผู้สูงอายุมีปัญหาดังกล่าวปานกลาง
น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน	หมายถึง ผู้สูงอายุมีปัญหาดังกล่าวน้อย
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน	หมายถึง ผู้สูงอายุมีปัญหาดังกล่าวน้อยที่สุด

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
1.ปัญหาด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ					
ปัญหาสุขภาพด้านร่างกาย					
1.1.ท่านกลั้นปัสสาวะไม่อยู่					
1.2.ท่านมีสายตาพร่ามัวมองไม่ชัด					
1.3.ท่านมีการได้ยินลดลง					
1.4.ท่านรับประทานยาหลายชนิด					
1.5.ท่านเบื่ออาหารง่าย					
1.6.ท่านหกล้มบ่อย					
1.7.ท่านนอนหลับยาก					
1.8.ท่านมีอาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า					
1.9.ท่านมีอาการหน้ามืดขณะเปลี่ยนท่า					

ปัญหาพื้นฐานของผู้สูงอายุ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
ปัญหาสุขภาพด้านจิตใจ					
1.10 ท่านมีความความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว					
1.11 ท่านเกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับเปลี่ยนการทำงานให้เหมาะสมกับวัย					
1.12 ท่านมีความวิตกกังวลกลัวว่าลูกหลานจะทิ้งไม่ดูแล					
1.13 ท่านรู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว					
1.14 ท่านกลัวการเกิดอาการของโรคประจำตัว					
1.15 ท่านรู้สึกหมดกำลังใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
1.16 ท่านรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าเท่าเทียมกับผู้อื่น					
1.17 ท่านรู้สึกว่าตนเองไม่ค่อยมีอะไรที่น่าภูมิใจ					
1.18 ท่านไม่มีความสุขในการอยู่กับผู้อื่น					
2.ปัญหาด้านเศรษฐกิจ					
2.1.ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ					
2.2.ท่านไม่ชอบประกอบอาชีพ					
2.3.ท่านคิดว่าอาชีพที่ท่านทำได้ผลตอบแทนน้อย					
3.ปัญหาด้านสังคม					
3.1.ท่านทำกิจกรรมต่างๆได้ลดลงเนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง					
3.2 ท่านไม่ชอบไปพบปะผู้คน					
3.3 ท่านรู้สึกว่าท่านไม่มีประโยชน์เป็นภาระลูกหลาน					
3.4 ท่านมีการสื่อสารกับคนทั่วไปลำบาก มีผลทำให้ท่านต้องอยู่แต่ในบ้าน					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

มีทั้งหมด 31 ข้อ ลักษณะของข้อคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมมากที่สุด

มาก ให้คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมมาก

ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมปานกลาง

น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อย

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมน้อยที่สุด

ความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม				
	5	4	3	2	1
1.ด้านการศึกษา					
1.1 ท่านต้องการได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพเพียงใด					
1.2 ท่านต้องการได้รับการบริการการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่องเพียงใด					
1.3 ท่านต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุเพียงใด					
1.4 ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงใด					
1.5 ท่านต้องการได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตเพียงใด					
2.ด้านสุขภาพอนามัย					
2.1 ท่านต้องการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพียงใด					
2.2 ท่านต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเพียงใด					
2.3 ท่านต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและ โภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเพียงใด					
2.4 ท่านต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์เพียงใด					

ความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม				
	5	4	3	2	1
2.5 ท่านต้องการได้รับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติด้านสภาพจิตใจและการผ่อนคลายความเครียด เพียงใด					
3.ด้านที่อยู่อาศัย					
3.1 ท่านต้องการได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยโดยให้อบต.ช่วยเหลือและสนับสนุนเพียงใด					
3.2 ท่านต้องการได้รับการจัดบริการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยเพียงใด					
3.3 ท่านต้องการให้มีการจัดบริการที่พักแบบสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุเพียงใด					
3.4 ท่านต้องการให้มีการจัดบริการครอบครัวอุปการะผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่งเพียงใด					
4.ด้านการมีงานทำและการมีรายได้					
4.1 ท่านต้องการให้มีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุเพียงใด					
4.2 ท่านต้องการให้มีการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุเพียงใด					
4.3 ท่านต้องการให้มีการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพเพียงใด					
4.4 ท่านต้องการให้มีสถานที่สำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุเพียงใด					
4.5 ท่านต้องการให้มีการส่งเสริมการออมและการลงทุนในผู้สูงอายุเพียงใด					
5.ด้านนันทนาการ					
5.1 ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่ายเพียงใด					
5.2 ท่านต้องการให้อบต.จัดทัศนศึกษาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเพียงใด					
5.3 ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาเพียงใด					

ความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม				
	5	4	3	2	1
5.4 ท่านต้องการได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเพียงใด					
5.5 ท่านต้องการให้ออบต.จัดกิจกรรมงานอดิเรก เช่น งานฝีมือ ทำอาหาร จัดสวน เป็นต้นเพื่อความผ่อนคลายและฝึกความใจเย็นเพียงใด					
6.ด้านกระบวนการยุติธรรม					
6.1 ท่านต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุเพียงใด					
6.2 ท่านต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางแก้ไขปัญหาครอบครัวเพียงใด					
6.3 ท่านต้องการได้รับคำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในการถูกละเมิดสิทธิด้านต่างๆเพียงใด เช่น ด้านทรัพย์สิน ด้านการกระทำความรุนแรงร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านการทอดทิ้ง					
7.ด้านบริการทางสังคมทั่วไป					
7.1 ท่านต้องการได้รับการจัดสวัสดิการหรือช่วยเหลือในการจัดงานศพของผู้สูงอายุเพียงใด					
7.2 ท่านต้องการได้รับบริการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่รัฐจัดให้เพียงใด					
7.3 ท่านต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะเพียงใด					
7.4 ท่านต้องการได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้อย่างเหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลาเพียงใด					

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว 8606 (พบ) / 211

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบล สามพระยา
อำเภอ เชะอำ จังหวัด เพชรบุรี 76120

2 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน นายกองค้ำบริการส่วนตำบลตะคร้ำเอน

ด้วย นางสาวปาริฉัตร พันธุ์กิติ รหัสประจำตัว 61602342 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความ
ต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่มีภูมิสำเนาและอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอ
ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้สูงอายุที่มีภูมิสำเนาและอาศัยอยู่ในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 15 หมู่บ้าน จำนวน 348 คน
เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความ
อนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ใน
การเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นางสาวปาริฉัตร
พันธุ์กิติ หมายเลขโทรศัพท์ 091 725 7575 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
เพชรบุรี โทร.032 594 107

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวปาริฉัตร พันธุ์ภักดี
สถานที่เกิด	จังหวัดกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2560 สำเร็จการศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พ.ศ.2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	33/7 หมู่ 3 ตำบลตะคร้ำเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

